№ 235 (2735) ■ Вівторок, 11 грудня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Передплату продовжено до 15 грудня

За добре слово — гарний приз

(Матеріал читайте на 3-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1856 р. Народився Георгій Плеханов, теоретик і пропагандист марксизму в Росії, лідер меншовизму, один з опонентів Леніна. ■ 1891 р. Помер видатний український та російський філолог Олександр Потебня. ■ 1917 р. У Харкові розпочався Всеукраїнський з'їзд рад, на якому Україну проголошено радянською республікою. ■ 1946 р. Створено Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ). ■ 1967 р. Помер партизанський командир Сидір Ковпак, двічі Герой Радянського Союзу. Його партизанське з'єднання здійснило 5 рейдів тилами ворога (понад 10 тис. км).

Буш вітає рішучість Кучми

Президент США Джордж Буш вітає рішучість Президента України Леоніда Кучми забезпечити проведення виборів до Верховної Ради у «демократичний, чесний, відкритий і прозорий спосіб». Про це йдеться в його посланні на адресу Л. Кучми, повідомила прес-служба МЗС України. У своєму зверненні до українського Президента Дж. Буш також високо оцінив солідарність України зі Сполученими Штатами у спільній боротьбі з міжнародним тероризмом. Зокрема, він подякував за надання дозволу на переліт через повітряний простір України американській військово-транспортній авіації, підтримку резолюцій Ради Безпеки ООН стосовно боротьби з міжнародним тероризмом.

Друга спроба другого читання

На погоджувальній раді парламенту, яку провів Голова Верховної Ради Іван Плющ, затверджено розклад пленарних засідань на 11—14 грудня.

Гарячим має бути вівторок — День уряду. Кабмін поінформує Верховну Раду про виконання Закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» та Постанови ВР «Про боргові зобов'язання держави перед громадянами України, яким відновлено грошові заощадження, уміщені в період до 2 січня 1992 року в установах Ощадного банку».

Всього до розгляду на цей пленарний тиждень включено понад 108 питань, більшу половину з яких передбачено винести в четвер на голосування.

Чільне місце у розкладі посідають законопроекти, пропоновані урядом як невідкладні.

(Закінчення на 2-й стор.).

Залишайтеся з «Голосом». І ми допоможемо вам

8-9

Статистична філософія — перехід кількості в якість?

Марафон Всеукраїнського перепису населення містами й селами нашої країни триває. 250-тисячна армія обліковців, уповноважених Мінстатом і місцевими радами, нас перепише й повідомить, скільки ж громадян живе в Україні.

Та вже тепер зрозуміло, що цифра 52 мільйони, отримана в результаті перепису 1989 року, втратила свою актуальність. Кількість тих, хто мешкає на теренах нашої держави, вочевидь поменшала. Залишається сподіватися, що нинішня демографічна ситуація розвивається за філософською засадою переходу кількості в якість.

***На фото Олега ЯРОВОГО (УНІАН):** обліковець переписного пункту Ленінського району Донецька Юлія Кисильова.*

(Продовження теми читайте на 11-й стор.).

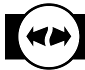

Реалії

Плати, бо замерзнеш!

У Чернігові припинено гаряче водопостачання. Похолоднішало і в квартирах. Начальник управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації Олександр Бєльський, інші керівники пов'язують це із зменшенням у грудні удвічі проплат населення за тепло.

(Закінчення на 3-й стор.).

SOS!

«Бомбонули» редакцію. І тиша

Редакція черкаської газети «Антенна» звернулася до прокурора області з вимогою негайно розслідувати факти погроз фізичної розправи над журналістами і редактором, а також факт крадіжки системного блока редакційного комп'ютера.

Як зазначено в заяві редакції, 30 листопада до редакції «Антенны» зателефонували невідомі, погрожуючи розправою редакторові та журналістові газети у зв'язку з однією публікацією. Наступними кількома днями до газети приходили люди, які погрожували керівництву «Антенны» і авторові статті. До того ж з редакції зник комп'ютерний системний блок.

(Закінчення на 3-й стор.).

Гідна поведінка в негідній ситуації

10

Повертаємося на свої колеса

12

Спорт

15

Передплатив і виграв!

Допоможи нам, «Голосе», покарати злочинців

— Взяв у руки вашу газету за дев'яте листопада, де було надруковано список передплатників, які виграли призи, і серце тьохнуло: «А раптом і мені пощастило!» Хай не такий уже, може, й цінний приз — набір сірників, але ж цього разу пощастило! Приємно і радісно стало! Дякую редакції і запевняю: хоч як скрутно, але й надалі передплачуватиму вашу газету, яка дуже подобається всій моїй рідні. Але в мене є прохання ...

(Закінчення на 9-й стор.).

Передплачуйте і вигравайте!

Продовжуємо друкувати пропозиції до розіграшу серед передплатників нашої газети:

45. ВАТ «Вінницька друкарня» (голова правління Микола Бодлев) — набір друкованої продукції.

46. Ладижинське ВАТ «Біолік» (голова правління Петро Сандул) — лікувальний бальзам.

47. Вінницьке виробничо-комерційне підприємство «Владімір» (директор Володимир Скомаровський) — набір парфумерно-косметичних виробів.

48. Полтавське регіональне управління КБ «Приватбанк» (директор Олександр Удовиченко) — грошові виграші.

49. ЗАТ фірма «Полтавпиво» (директор Микола Суткович) — набори полтавського пива.

Передплачуйте і вигравайте! Зичимо удачі!

P. S. Під час зимових канікул школярі зможуть подорожувати залізничним транспортом безплатно

Друга спроба другого читання

(Початок на 1-й стор.).

Це проекти законів про списання та реструктуризацію відшкодування з бюджету сум податку на додану вартість станом на 1 вересня 2001 року; про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів «Про акцизний збір»; про внесення змін до законів «Про податок на додану вартість», «про патентування деяких видів підприємницької діяльності та про оподаткування прибутку підприємств. Усі ці законопроекти мають важливе значення під час формування Держбюджету-2002 і їх заплановано розглянути у середу. За наполяганням фракції комуністів з п'ятниці на середу переноситься заслуховування інформації Тимчасової слідчої комісії про з'ясування причин, що призвели до кризового фінансового стану банку «Україна».

Важливим стане четвер. Першим питанням порядку денного постане проект закону про Державний бюджет України на 2002 рік (повторне друге читання). Це буде вже третя спроба уряду спрямувати бюджетний процес до завершення. Висловлювалися сподівання, що ця спроба буде останньою, і Держбюджет у другому читанні парламент прийме.

Розглянуть народні депутати і деякі кадрові питання. Зокрема, голосуватимуть проект постанови про надання згоди на звільнення Президентом І. Драча з посади голови Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення.

Верховна Рада розгляне також питання ратифікації низки міжнародних угод. Серед них — угоди між урядом України та урядом Російської Федерації про співробітництво у військовій сфері; між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах; між Україною і Туркменістаном про врегулювання процесу переселення і захисту прав переселенців.

Анатолій КАРАСЬ.

Фотофакт

Минулої суботи на столичному Хрещатику молодіжний штаб «Блоку Юлії Тимошенко» провів акцію «Б'ЮТ-графіті екстрім». Протягом кількох годин молоді художники за допомогою балончиків з фарбою вправлялися у написанні власної символіки та інших зображень. Дійство символізувало вихід з підпілля молодіжного опозиційного до офіціозу «Б'ЮТі-Стилю» та альтернативної «Б'ЮТі-Культури».

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Пояснювати буде важко

Під час традиційної прес-конференції Голова Верховної Ради Іван Плющ на прохання журналістів прокоментувати роботу парламенту за той час, поки він хворів, відповів, що для нього це дуже просто, оскільки діяльність найвищого законодавчого державного органу систематично коментує Президент. А тепер, на старті виборчої кампанії, до цього активно підключилися й народні депутати.

Зрозуміло, що найгострішим питанням нинішнього пленарного тижня буде обговорення у другому повторному читанні проекту закону про Державний бюджет України на 2002 рік. Іван Плющ переконаний, що два попередні голосування, які набрали відповідно 211 і 215 голосів, свідчать, що Верховна Рада «майже визріла до того, щоб бюджет прийняти». Однак залишилися ще неузгоджені питання, які складно вирішуються. Зокрема, йдеться про реальні розрахунки в бюджеті щодо підвищення зарплати освітянам. «Якщо цього не буде, пояснювати буде важко, чому так сталося», — зауважив Іван Плющ.

Докладніше про прес-конференцію читайте у наступному номері.

Профспілка — уряду: не вірю!

Профспілка працівників вугільної промисловості України вимагає відставки уряду. Таке рішення прийнято на засіданні президії ЦК профспілки в Донецьку. Лідери гірників заявили, що «керівництво Кабінету Міністрів не взяло на себе відповідальність і не побажало виконати хоча б частково власні обіцянки зі збільшення фінансування вугільної галузі, дані Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом на всеукраїнських зборах представників трудових колективів галузі 14 листопада цього року». Під час зустрічі шахтарі вимагали збільшення обсягів фінансування до 3 мільярдів гривень, бо менша сума в бюджеті-2002 «перетворює щойно прийняту програму "Українське вугілля" на порожню декларацію». Тим самим, вважає керівництво профспілки, уряд, по суті, взяв на себе відповідальність за продовження стагнації галузі й подальше загострення соціальної напруги у вугільних регіонах напередодні виборів до Верховної Ради.

Гірники констатували, що, як і раніше, не забезпечено стовідсоткові розрахунки за вугілля і своєчасну та в повному обсязі виплату поточної заробітної плати. Нема прогресу й у виконанні президентського указу стосовно погашення до кінця року заборгованості в заробітній платі. **Станом на 3 грудня в галузі в середньому виплачено лише 86 відсотків поточної зарплати, в окремих вугільних об'єднаннях та компаніях — ще менше: «Антрацит» — 10 відсотків, «Сніжнеантрацит» — 48 відсотків, «Луганськвуглебудреструктуризація» — 51 відсоток, «Добропіллявугілля» — 54 відсотки, «Донбасантрацит» — 56 відсотків.**

Нещодавньою постановою уряду підвищено пенсії шахтарям. Однак виплачуються збільшені суми лише непрацюючим гірникам. Як наслідок, тисячі робітників пенсійного віку масово звільняються з вугільних підприємств, де зарплату отримують вряди-годи. Профспілка працівників вугільної промисловості зажадала від уряду розповсюдити право на підвищену пенсію на всіх гірників, які мають необхідний підземний стаж.

Домагатися виконання висунутих вимог шахтарі будуть шляхом чотириденного невідвантаження вугілля всім споживачам. Акція протесту розпочнеться з 17 грудня.

Ліна КУЩ.

Унеможливити використання адмінресурсу

У Центрвиборчкомі

Центральна виборча комісія розробила та прийняла календарний план основних організаційних заходів підготовки та проведення виборів народних депутатів України 31 березня 2002 року. За словами голови ЦВК Михайла Рябця, такий план містить 113 основних заходів виборчого процесу та чітко визначає строки їх проведення.

30 грудня 2001 року Центральна виборча комісія оголосить про початок виборчого процесу. Рішення про реєстрацію кандидатів у народні депутати ЦВК виноситиме до 3 лютого 2002 року, не пізніше як за 5 днів з дня прийняття заяв. Передвиборча агітація триватиме з 9 лютого до 29 березня, тобто 50 днів. У цей період кандидати можуть використовувати державні кошти та кошти з власних рахунків. Усі кандидати зобов'язані відкрити рахунки не пізніше 8 лютого, але користуватимуться ними лише до 30 березня. ЦВК контролюватиме дотримання такої норми, зазначив Михайло Рябець.

ЦВК та окружні комісії проводитимуть жеребкування виступів кандидатів у народні депутати у ЗМІ за державний кошт 8 лютого. Форми виборчого списку кандидатів від політичних партій і блоків затверджуватимуться не пізніше 2 січня 2002 року. А з 3 до 21 січня політичні партії звітуватимуть перед Центральною виборчою комісією про проведення з'їздів та входження у блоки. Кандидатів у народні депутати висуватимуть з 5 до 24 січня. Громадяни голосуватимуть 31 березня з 8-ї до 20-ї години, а остаточні результати виборів ЦВК оприлюднить до 15 квітня 2002 року.

Члени ЦВК також затвердили порядок утворення виборчих дільниць, форму виборчого списку кандидатів від політичних партій, блоків. Такий список подаватиметься до комісії за 87 днів до дня виборів, або 2 січня 2002 року. ЦВК розробила зразки та опис печаток, вивісок окружної та дільничної виборчих комісій, штампа з написом «вибув» та бланка окружної комісії.

Михайло Рябець повідомив, що ЦВК розробила низку пропозицій до виборчого закону, які чітко визначають умови голосування громадян, що відбувають покарання у місцях позбавлення волі. «Конституційні права цієї категорії виборця не буде порушено», — запевнив він. За словами Михайла Рябця, комісія також пильно контролюватиме ведення передвиборної агітації. Для цього буде створено консультативно-дорадчий орган — громадську раду, до якої входитимуть члени ЦВК, політологи, представники ЗМІ. «Громадська рада відстежуватиме будь-які порушення виборчого закону», — підкреслив голова ЦВК. Контролюватиметься і діяльність органів місцевого самоврядування, їх участь у дільничних комісіях. За будь-які порушення чи бездіяльність посадових осіб цих органів притягатимуть до кримінальної відповідальності. На думку Михайла Рябця, це унеможливить використання адмінресурсу під час виборчого процесу.

Юлія ШЕЙКО.

Фотофакт

Київський міський голова Олександр Омельченко привітав багатотисячний колектив працівників столичного самоврядування з їхнім професійним святом. У цей день на засіданні правління Асоціації міст України було підписано угоди з делегаціями інших міст про співробітництво.

***На знімку:** угоду про співпрацю київської влади і міста Кам`янець-Подільський підписують Олександр Омельченко та Олександр Мазурчак.*

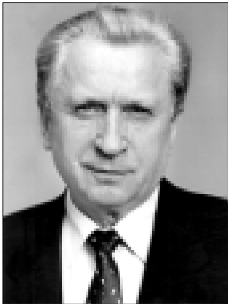
Фото Михайла ГОЛЯКА.

Обіцянка стала реальністю

Депутат в окрузі

У 179-му виборчому окрузі (Харківська область) дуже добре знають свого народного депутата Івана Діяка. Адже за роки депутатства за його допомогою було вирішено чимало проблем у Зачепилівському, Кечигівському, Красноградському, Лозівському та Сахновщицькому районах. Нещодавно Іван Васильович виконав ще одну обіцянку — споруджено газопровід до села Піщанка Красноградського району. Загалом народний депутат знайшов час і можливість допомогти багатьом мешканцям округу — багатодітним сім'ям, інвалідам, сиротам. Значну шефську допомогу отримали школи, лікарні, бібліотеки, заклади культури. Щоб втілювати задумане, Іван Діяк тісно співпрацює з місцевими радами та адміністраціями, тож не дивно, що під час відкриття газопроводу був присутній глава Харківської облдержадміністрації Євген Кушнарьов, який запалив символічний факел.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Вірменія про економічне співробітництво на 2001—2010 роки

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Договір між Україною та Республікою Вірменія про економічне співробітництво на 2001—2010 роки, підписаний 1 березня 2001 року в м. Києві.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року.
№ 2792-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Торговельної Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Кіпр

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Торговельну Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Кіпр, підписану 21 лютого 2000 року в м. Києві.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 листопада 2001 року.
№ 2793-III.

«Бомбонули» редакцію. І тиша

(Початок на 1-й стор.).

За даним фактом було викликано працівників МВС та СБУ. Однак «спілкування з правоохоронцями обмежилося лише одним днем. У наступні дні ані міліція, ані СБУ редакцію не турбували».

За словами співробітників газети, одне із звернень до правоохоронних органів з боку редакції газети «Антенна» останніми роками так і не було розслідувано. Зокрема, факт випуску фальшивої газети під логотипом «Антенны» і листівок із закликами до міжнаціональної ворожнечі за підписом редакції, поширюваних у період виборчої кампанії 1999-го року. Нерозслідуваний залишився і замах на життя журналістки «Антенны» Валентини Васильченко в серпні того самого року, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**.

Газету вимітають з хати

Просто неба у новорічну ніч може опинитися Нововоронцовська районна газета «Вісті» (Херсонська область). Вимести редакцію з комунальної «хати» до 31 грудня обіцяє селищний голова Світлана Рохальчук. За її письмовим повідомленням, редакція не виконує умови угоди про плату за оренду приміщення.

А грошей у районки катма. Засновники видання — райрада та райдержадміністрація — фінансують свій рупор лише на мізерні відсотки від потреби. Протягом нинішнього року не виділили й п'яти тисяч гривень. Тим часом лише місцевій друкарні «Вісті» заборгували 35 тисяч гривень. Півроку журналісти не бачили зарплати, повідомляє **власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.**

 Фотофакт

У Київському палаці дітей та підлітків відбулися концерт і виставка робіт молодих талантів — учасників фестивалю «Ровесники незалежності».

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (Укрінформ).

Що записано в книгу життя

 Ювілей

Сьогодні святкує своє 70-ліття Ілля Михайлович Левітас — журналіст, історик, громадський діяч. Його послужний список читається як цікава книжка. Таку книжку можна й вигадати, але тоді вона буде схожа на колекцію надмірностей, а тут все пережито насправді!

Отже, народився в Ташкенті, живе в Києві. Закінчив інститут фізкультури та педінститут. Сорок літ учителював у школах Києва (російська література і фізкультура). Відмінник народної освіти України. Майстер спорту з гандболу, суддя національної категорії. Відмінник фізичної культури — перший в СРСР. У 146-й київській школі створив музей Вітчизняної війни, російської літератури та історії Олімпійських ігор. З 15-річного віку збирав матеріали з історії єврейського народу, зокрема про участь євреїв у Великій Вітчизняній війні. 1988 року створив Київське товариство єврейської культури, через рік — Республіканське. Тоді ж відкрив у Києві перші в СРСР курси івриту та ідиш. Засновник фондів «Пам'five Бабиного Яру» і «Пам'ять жертв фашизму». Фундатор Єврейської ради України, яку очолює й нині. Ініціатор, засновник або організатор перших єврейських виставок, фестивалів і телепередач в Україні. Не без участі І. Левітаса в Києві споруджені пам'ятники Шолом-Алейхему і «Менора», встановлені меморіальні дошки Тані Маркус, Давиду Гофштейну, Ігорю Шамо, Голді Меїр. Він ініціатор відновлення Кабінету єврейської культури, організатор київської газети «Возрождение», товариства «Україна — Ізраїль», Київської єврейської бібліотеки, єврейської школи. 1990 року заснував і очолив Раду національних товариств України. З 1991-го — головний редактор газети «Еврейские вести» (додаток до «Голосу України»). Автор більше 100 статей та двох книг — «Книга пам'яті Бабиного Яру», «Герої та жертви». Ілля Левітас —віце-президент Всесвітньої ради єврейської культури, заступник голови Ради представників організацій національних меншин України при Президенті України, а також член двох Рад: з мовної та етнонаціональної політики. І все це — одна людина. І цю людину ми сьогодні вітаємо й бажаємо доброго здоров'я й наснаги в роботі на благо України!

Редакція «ГОЛОСУ УКРАЇНИ».

За добре слово — гарний приз

«Якщо хочеш всі новини у своїй оселі мати,
То про «Голос України» своєчасно треба дбати»,

— вважає постійний читач нашої газети киянин Дмитро Печук.

Саме він став переможцем чергового туру конкурсу на найвдаліший слоган про «ГУ», який проводиться у програмі «Ложа преси» на радіо «Ера» на «Промені». І отримав чудові подарунки — кухонний комбайн та посвідчення члена «Клубу голосоукраїнців».

Під час вручення призів в редакції нашої газети Дмитро Васильович зазначив, що «ГУ» йому подобається демократичністю — не в усіх виданнях можна знайти діаметрально протилежні погляди на одну й ту саму проблему. А отже, ознайомившись з різними точками зору, читач сам робить висновки. Цікаво читати й новини з регіонів — телебачення та інші видання не завжди приділяють їм належну увагу. А головне — незаангажованість журналістів, які висвітлюють життя України таким, яким воно є.

Такої думки й інший лауреат конкурсу, також киянин Олег Король. Аспірант та викладач Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» знайомий з нашою газетою практично з першого номера. І, як сам зізнався, віддає їй перевагу серед інших видань. Насамперед — через правдивість. А ще «ГУ» допомагає в роботі та навчанні — Олег нині здобуває другу вищу освіту. В конкурсах він брав участь уперше і одразу ж виграв — річну передплату на «Голос України». А ще плакився, чи можна й надалі пропонувати слогани, присвячені улюбленій газеті. Чому б і ні? Призів достатньо.

 Реалії

Плати, бо замерзнеш!

(Початок на 1-й стор.).

У такий спосіб мешканці обласного центру відреагували на прийняття Верховною Радою України закону про списання та реструктуризацію боргів населення за комунальні послуги. У свою чергу, брак коштів не дає змоги зробити чергові проплати за газ. «Облтеплокомуненерго» погрожує, що через кілька днів подаватиме тепло в будинки в окремі години, повідомляє **наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

Безгазова атака

З четверга в Одесі обмежили подачу газу. За словами заступника міського голови Віктора Прокопчука, це пов'язано з аварією на узбецькій частині туркменського газопроводу. Цей сумний факт став для мешканців перлини біля моря справжнім лихом. Як **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»**, температура гарячої води, яку подають в оселі городян, опустилася до 40 градусів. Батареї працюють «у технологічному режимі» — ледь теплі. Намагаючись зігрітися, одесити використовують різні обігрівачі й підручні засоби. Офіційні запевнення в тому, що нині на ділянці газопроводу в Узбекистані йдуть відновлювальні роботи, на жаль, не гріють.

Передноворічне «апчхи!»

Дев'ятнадцять багатоквартирних будинків у Львові досі не опалюють, **повідомили агентству «Інтерфакс-Україна»** в прес-службі львівської міськради. Усі вони належать до відомчого житлового фонду і не одержують тепло через низький рівень оплати послуг теплопостачальних організацій. Керівники останніх зазначають, що не можуть дозволити собі безплатних поставок тепла в будинки, бо в такому разі вони збільшують борги за газ. Тож для теплопостачання мешканці цих будинків мають погасити заборгованість хоча б наполовину.

 Святині

Дзвони над Южним

У місті портовиків і хіміків Южне відкрито й освячено християнський храм — Свято-Введенську церкву, споруджену на прохання віруючих. Основні фінансово-матеріальні витрати на будівництво взяв на себе морський торговельний порт «Южний». Підняті майже на 30-метрову висоту золочені хрести нового храму видно здалеку. Та й чути далеко дзвони церкви, надані їй, до речі, самими ж віруючими, які зуміли їх сховати й зберегти в часи гоніння на християнську віру.

Георгій ВОРОТНЮК.

Южне, Одеської області.

 Вісті з Вінниччини

Не платиш зарплати можеш банкрутом стати

Вінницька облдержадміністрація ініціюватиме порушення справ про банкрутство стосовно тих підприємств, де до кінця року не повернуть борги з зарплати. Про це повідомив заступник голови облдержадміністрації Валерій Коровій. На його думку, на більшості підприємств нема підстав не виплачувати трудівникам зароблені кошти. Підтвердженням тому —ситуація у ВАТ «Вінницький підшипниковий завод». На підприємстві, де донедавна мали найбільшу заборгованість —два мільйони гривень, повернули працівникам зароблене до останньої копійки.

Хоча в цілому борги в платні скоротилися за останній рік більш як удвічі, роботодавці винні ще 108 мільйонів гривень. На окремих підприємствах заборгованість перед кожним трудівником становить майже тисячу гривень. Одним із заходів оздоровлення ситуації, вважають в облдержадміністрації, є пошук ефективних господарів, зокрема, через процедуру банкрутства.

Не солодше й не гіркіше

Нинішній виробничий сезон цукровари Вінниччини закінчили з таким само показником, як і торік: зварено 200 тисяч тонн цукру. Щоправда, його одержано з меншої, на 150 тисяч тонн, кількості сировини. Добре що корінці солодші, ніж минулої осені: у середньому цукристість становить 15,38 відсотка. Незважаючи на це, показник вилучення кристалів на заводах асоціації «Поділляцукор» — лише 11,34 відсотка. На Барському, Кирнасівському, Кам'яногірському та ще деяких підприємствах розходження між дегестією коренів і виходом цукру ще більші.

Постачальники сировини звинувачували цукроварів у свідомому заниженні основних показників. Чи це справді так, з'ясовує комісія, створена за розпорядженням першого заступника голови облдержадміністрації Григорія Заболотного. Каменем спотикання є також проблема розрахунків: усупереч вимогам «цукрового» закону не застосовувати давальницьку схему, переважна більшість партнерів бурякоцукрового комплексу продовжує налагоджувати стосунки на основі бартерних розрахунків.

Без заповіту лікаря Пирогова

120 років тому, у грудні 1881-го, у Вінниці вперше в медичній практиці професор Петербурзького медичного університету Дмитро Виводцев (до речі, теж вінничанин) провів бальзамування тіла вченого-хірурга Миколи Пирогова. Пирогов не залишав такого заповіту. Тіло було збережено на прохання його дружини — Олександри Антонівни.

Складна робота зайняла лише чотири години. Результат був вражаючим: померлий, за спогадами свідків, нагадував людину, що спить. Як це вдалося зробити, Виводцев не розповідав. Припускають, що відомий вчений, друг сім'ї Пирогових, скористався методикою, описаною в одній з його монографій.

Протягом часу, що минув, проведено чотири ребальзамації тіла. Для цього мумію доставляли літаком у Москву, в лабораторію при мавзолеї Леніна. Щоправда, останній раз це було зроблено у Вінниці, де відкрито спеціальну лабораторію. Російські морфологи не розкривають секретів виготовлення препаратів для підтримання тіла у належному стані. Тому основні роботи виконують на замовлення музею-садиби Пирогова спеціалісти з Москви. Їм допомагають вчені Вінницького медуніверситету, вони ж «лікують» тіло у період між ребальзамаціями.

Добірку підготував Віктор СКРИПНИК.

Фотофакт

Лікарі Тетяна та Сергій Бекала виїжджають до сільських районів Миколаївщини, де за допомогою сучасного ультразвукового апарата проводять медичне обстеження мешканців.

На знімку: *спеціальна діагностична машина прибула до одного з дитсадків Миколаївського району.*

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Померлий нагадував людину, що спить

Іван ПЛЮЩ: «Я хотів би, щоб в Україні була одна демократична партія...»

Найпершого ж робочого дня після хвороби Голова Верховної Ради Іван ПЛЮЩ мав бесіду з журналістами про своє бачення справ у парламентському «господарстві».

— Іване Степановичу, що ви знаєте про збирання підписів щодо відкликання вашого заступника Віктора Медведчука? Як ви гадаєте, чим завершиться цей процес?

— Я чесно вам відповідаю: поки що жодних таких підписів не бачив. Тим паче, у мене таких підписів немає. І коли б знав, що вас це зацікавить, то теж поцікавився б. Але скажу відверто, що я категоричний противник ревізій взагалі і ревізіоністської течії зокрема, якщо це стосується документів, ухвалених під час формування так званої парламентської більшості. Її називають по-різному, тому й кажу: «так званої». Я проти, бо такі рішення про більшість приймалися з урахуванням окремих чинників і всієї суми чинників, що визначали тодішню політичну ситуацію. І якщо ми почнемо ревізувати ці рішення, висмикуючи якісь із цих чинників, то можемо зазнати небажаних проявів і зруйнувати ту дуже хитку стабільність, що її ми нині маємо у Верховній Раді.

Ви знаєте, що після обрання мене Головою Верховної Ради я в «Українському домі» (місце, де відбувалися на початку минулого року засідання під час формування більшості. — **В. С.**), спілкуючись із вами, сказав, що у мене єдине бажання: оскільки мені вже доводилося достроково розпускати парламент, я хочу, щоб цього разу Верховна Рада відслужила свій термін цілком, а я до кінця виконав свій обов'язок. Сьогодні вже маю всі підстави стверджувати, що, дякувати Богові, я, здається, зможу це виконати.

— Ви вже вирішили, як ви підете на майбутні парламентські вибори: за мажоритарним округом чи за якимось списком?

— Я вам ще два місяці тому казав, що моє рішення залежатиме від того, який буде закон про вибори і які пропозиції я отримаю відповідно до цього закону. Закон сьогодні є. Закон передбачає вибори у пропорції 50 на 50, але він набере чинності і передвиборча кампанія розпочнеться лише опівночі 31 грудня цього року. Тому я сьогодні можу вам сказати конкретно, що в жодному списку я балотуватися не буду. А коли якийсь мажоритарний округ зважить за доцільне висунути мене кандидатом у депутати, то я залежно від того, яким це чином відбудеться, або подякую людям, або справджуватиму їхню довіру, здобуваючи мандат у боротьбі.

— Іване Степановичу, ви — людина відверта, тому скажіть, яке ваше ставлення до Ющенка? Ви ставилися до нього по-батьківськи, намагалися навчити уму-розуму і нині, чи не відчуваєте певну незручність, так би мовити — сорому, за те, що ваші зусилля виявилися марними?

— Ні, сорому я не відчуваю, але мені певною мірою прикро, коли ви і чимало інших кажуть, що, мовляв, ось ви намагалися по-батьківськи, а Віктор Андрійович «батьком» обрав Президента. Але я не можу на нього через це ображатися. **(Сміється).** Це його справа. Та хочу попросити, аби ви дбайливіше ставилися до Ющенка. Оскільки, повірте, Віктор Андрійович — чудовий фінансист. Він непоганий економіст, дуже порядна, добра людина. Але в публічну політику він зовсім недавно поринув. Він, можливо, й сам не знав, що це таке і що на нього звалилося. Отож побережіть його трохи. Не треба так уже його засуджувати. Гадаю, таких уже великих помилок він не припускається.

— Чи залишаєтеся ви членом Народно-демократичної партії — НДП?

— Я був одним із тих, хто казав, що альтернативи створенню демократичної партії України як об'єднання демократичних сил країни немає. Саме на таких засадах і створювалася НДП. Але вже давно НДП продемонструвала вичерпаність власних можливостей. І тому я належу до тих членів партії, які почали процес реформування її, об'єднання у потужнішу демократичну силу, можливо, з новою назвою. От коли було б по-моєму, то я створив би одну-єдину демократичну партію України.

— А Ющенко до себе не кличе?

— Та в Ющенка ще немає партії, куди я увійшов би. **(Сміється).**

— Чому тоді ви не йдете у блок Литвина, Кінаха та інших, який має назву «За єдину Україну», а в народі його називають блок «За ЄдУ»?

— Мені здається, що у блок «За ЄдУ» мають право йти всі ті, хто хоче їсти. **(Сміється).**

— А як ви прокоментуєте поведінку Кінаха?

— Про це краще спитати самого Кінаха.

— Повертаючися до початку нашої розмови, ви не прогнозуєте відставку уряду ще до виборів? Наприклад, його можуть звинуватити в зриві бюджетного процесу...

— Я цього не прогнозую, бо це нікому не треба. А якщо бути переконаним у тому, що це не треба, і передбачати те, що це може статися, то не можна так жити, щоб самому собі яму рити.

— Ви переконані, що Президент Кучма цього не зробить?

— Я переконаний, що для цього немає підстав.

— Однак 6 грудня цього року більшість, створена торік, не спромоглася продемонструвати свою дієздатність і ухвалити урядовий варіант держбюджету країни на наступний рік. Як ви гадаєте, чому?

— Я думаю, що неприйняття бюджету — це дуже важливий показник більшості. І за цим показником можна визначати діяльність усієї Верховної Ради, оскільки одними з основних її завдань є прийняття бюджету і контроль за його виконанням. Верховна Рада, за великим рахунком, більшість своїх контрольних функцій здійснює саме щодо виконання бюджету. А в четвер сподіватися на ухвалення бюджету було, на мою думку, набагато менше підстав, аніж на його провал. Приймаючи бюджет у першому читанні — за це рішення проголосували 274 депутати, кожний із депутатів мав на увазі своє. Одні голосували за ті пропозиції, які обстоював профільний комітет і які взято за основу, інші голосували за пропозиції, внесені Кабінетом Міністрів. Це, до речі, передбачає перше читання. Але друге читання передбачає голосування лише за пропозиціями Кабінету Міністрів. І все залежить від того, наскільки уряд урахував пропозиції депутатів. Ця обставина і далася взнаки під час останнього голосування. Мені здається, що робити з цього трагедію не варто. 211 і 215 голосів «за» свідчать про те, що коли уряд іще попрацює в напрямі повнішого врахування пропозицій депутатів, то наступного четверга бюджет буде прийнято.

— За бюджет не голосували фракції партій «Реформи і порядок» — «Реформи—Конгрес», «Яблуко» і «Батьківщини», які формально входять до більшості. На вашу думку, вони про щось торгуються з урядом, чи це якась принципова позиція? Чи це вплив виборів?

— Наскільки мені відомо, всі торгуються. Нині життя таке: ринок передбачає торгівлю. **(Сміється).** Тому торгуються всі, та й у розмові Прем'єр-міністра Кінаха з керівниками фракцій ви могли почути це. Наприклад, депутат Геннадій Балашов озвучив позицію фракції «Яблуко» — мені здається, що вона була цілком відверта: мовляв, якщо уряд за тиждень десь відшукав 1,15 млрд. гривень, то давайте йому дамо ще тиждень, він знайде ще мільярд, і всім буде краще. Мені, звичайно, дуже хотілося б, аби і фракція «Реформи—Конгрес» також виклала свою позицію відверто і пояснила, чому вона не голосувала. На жаль, цього не сталося: керівника партії і фракції Віктора Пинзеника я не бачив і не міг з'ясувати, в чому причина неголосування. Але я це зроблю обов'язково.

— От ви гарно сказали про ринок. А які конкретні депутатські ініціативи є для підтримки малого і середнього бізнесу в Україні?

— Я вам скажу, що малий і середній бізнес — це не панацея, а той напрям чи, як казали раніше, головна ланка, без якої не можна витягти весь ланцюг. Без малого і середнього бізнесу відродити національну економіку, зробити її ефективною неможливо.

— Іване Степановичу, що ж усе-таки сталося з вашими водієм і охоронцем, яких, з чуток, убили міліціонери кілька тижнів тому? Ви розібралися в цьому?

— Я вам скажу: те, що я не розібрався, — не моя провина, це моя біда. А от те, що не розібралися ті, хто має це зробити і хто зобов'язаний це зробити, викликає великий знак питання. Але, ви знаєте, якщо поквапитися, то можна на щось іще гірше наразитися. Тому поспішати в цій справі неможливо. Це було б і залишається великою трагедією. У цій справі більше запитань, аніж відповідей. Та зачекаємо, що ті, хто має розібратися, дадуть нам якісь ствердні відповіді.

— А чи не вважаєте ви Херсон отаким собі стартовим майданчиком для нового злету експміністра внутрішніх справ Юрія Кравченка, якого призначено губернатором області?

— Я вважаю, що Кравченко — молода, енергійна і мобільна людина. А Херсон у нас, на жаль, за десять років незалежності уже перебрав багато голів адміністрацій. Це єдина область, де, наприклад, губернатором був колишній космонавт. Здавалося б, такий уже герой, та не зовсім справився. Тому я хотів би, щоб усі ті знання, досвід і енергію, що їх має Юрій Кравченко, було використано саме в потрібному напрямі, щоб про Херсон говорили з гордістю. Як про наш Таврійський край.

— Можемо побитися об заклад, що він там і року не протримається.

— Я думаю, що пробуде.

— При Верховній Раді є інститут омбудсмена — уповноваженого з прав людини. Як ви ставитеся до його діяльності?

— У кожного громадянина України ставлення до цієї інституції має бути шанобливе, стримане і налаштоване на позитивні оцінки. Адже такий інститут у нашому суспільстві розпочав свою діяльність і працювати йому надзвичайно важко. І те, що цей інститут не зробив того, про що нам було б небажано знати, це вже велике досягнення омбудсмена Ніни Карпачової та її підлеглих. Мені не доводилося чути серйозних зауважень щодо її роботи ані в Раді Європи, ані в Європарламенті, ані в інших брюссельських інституціях та установах. Тому я задоволений ставлюся до роботи омбудсмена.

Записав Володимир СКАЧКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нам знову допоможе тільки Захід?

В Україні триває загальна стагнація, бо не подолано системної політико-економічної кризи, спостерігається надвисокий рівень недовіри народу до влади, а в суспільстві панує соціальна апатія. Такий висновок зробили Анатолій Гриценко та Ігор Жданов, керівники Українського центру економічних і політичних досліджень (УЦЕПД) імені Олександра Разумкова за підсумками соціологічного загальнодержавного дослідження в грудні цього року.

За підсумками опитування, найвищий рівень довіри має церква — їй довіряють 31% респондентів. За нею йдуть українські ЗМІ — 12,7%, російські ЗМІ — 9,7%, західні ЗМІ — 8,7%, профспілки — 5,9%, громадські організації — 4,9% і політичні партії — 2,5%.

Стосовно різних органів влади УЦЕПД умисне поставив запитання не про довіру до них населення, а про підтримку їх діяльності. Картина вийшла також неприваблива. Найбільше респонденти підтримують діяльність Збройних Сил — 24,5% та Служби безпеки України (СБУ) — 20,2%. За словами керівників центру, це відбувається, попри недавній інцидент з російським літаком Ту-154, збитим українською ракетою, та обвинувачення на адресу СБУ в причетності до так званого «касетного» скандалу і вищих керівників — до вбивства опозиційного журналіста Георгія Гонгадзе, що призвело до глибокої внутріполітичної кризи. Її причини ще й у тім, що Президент країни Леонід Кучма поступово змінив керівників силових відомств і що людям, схоже, більше нема кому вірити і нема кого підтримувати. Діяльність органів внутрішніх справ підтримують 11,8%, Президента України — 11,3%, прокуратури — 11,1%, судів — 10,2%, органів місцевого самоврядування — 10%. А найменше громадяни підтримують діяльність уряду (6,3%) та парламенту (4,3%). «Найгірше в цій ситуації — це недовіра до парламенту, бо йдеться не про конкретну Верховну Раду, а про інститут парламентаризму в Україні загалом», — зазначив Ігор Жданов.

Невисокий рівень підтримки населенням і діючих керівників держави. Найбільше підтримують діяльність Прем'єр-міністра Анатолія Кінаха — 15,6%, Президента Кучми — 10,5%, мера Києва Олександра Омельченка —7%, Першого віце-спікера парламенту Віктора Медведчука — 6,4% та Голову парламенту Івана Плюща — 6,3%. Зате високим залишається рівень підтримки діяльності політиків. Екс-прем'єра та лідера поміркованого опозиційного виборчого блоку «Наша Україна» Віктора Ющенка підтримують 23,6% респондентів. А вже за ним ідуть тільки вожді непримиренної опозиції: лідери української Компартії Петро Симоненко (12,8%), Соцпартії — Олександр Мороз (7,4%), Прогресивної соцпартії — Наталі Вітренко (6,7%), партії «Батьківщина» і власного виборчого блоку — Юлія Тимошенко (5,7%).

На думку керівників УЦЕПД, загальна стагнація пов'язана і з тим, що в країні немає зворотного зв'язку між владою, сваволя якої спостерігається на всіх рівнях, і населенням, чиї інтереси не представляють слабкі інститути громадянського суспільства — політпартії, вільні ЗМІ, представницькі органи від парламенту до місцевого самоврядування. За таких умов, зазначив Анатолій Гриценко, єдиним засобом демократизації внутрішнього життя в Україні залишається зовнішній тиск на її керівників з боку сильніших демократій інших країн.

Керівники УЦЕПД, щоправда, визнали: залишається і непевна надія на зміну ситуації. Це майбутні парламентські вибори, на яких уперше за останні 10 років можлива відносна перемога некомуністичних сил. Якби вибори відбулися сьогодні, то необхідний 4-відсотковий бар'єр подолали б тільки 6 партій і блоків. І серед них лише один представник лівих сил —Компартія України, за яку проголосували б 16,1 % виборців. А за блок Ющенка віддали б свої голоси 17% населення. Далі йдуть також некомуністичні сили: партія «Жінки за майбутнє» — 6,4%, Партія зелених —5,4%, блок «партії влади» «За єдину Україну» — 5% і Соціал-демократична партія України (об'єднана) — 4,9%. Близько до них з 3,3% симпатиків стоїть і блок Тимошенко, який також має всі шанси потрапити до парламенту, бо є «резерв»: 19,9% опитаних заявили, що їм важко визначитися зі своїми політичними уподобаннями.

Проте Гриценко нагадав, що на майбутніх виборах можливе безконтрольне використання адміністративного ресурсу на користь фаворитів влади і проти її опонентів. «Якщо це відбудеться, то в такому разі численні західні оглядачі, якщо хочуть залишитися чесними і справді допомогти українській демократії, не повинні визнавати вибори ні чесними, ні прозорими», — резюмував він.

Кажуть «гоп», не перескочивши

Фізичне старіння, що прогресує, і технологічне виснаження устаткування енергетичних об'єктів у разі подальшого зволікання із прийняттям відповідних державних рішень призведуть до руйнації енергетичного комплексу України. Реабілітація та створення нових потужностей мають здійснюватися винятково на основі новітніх технологій, зокрема — парогазового циклу, який у світовій практиці визнано одним із найефективніших та екологічно чистих.

Дві ластівки в одне віконце

На сьогодні науково-виробниче підприємство «Машпроект» та виробниче об'єднання «Зоря» в Миколаєві розробили, освоїли і серійно випускають газотурбінні двигуни (ГТД) потужністю від 2,5 до 25 МВт. Вони придатні для створення досить дешевих парогазових ТЕС і ТЕЦ шляхом реконструкції паротурбінних блоків та котелень, які нині діють. НВП «Машпроект» розроблені і ВО «Зоря» виготовлені для Росії унікальні газотурбінні двигуни потужністю 110 МВт. Виробництво таких двигунів не освоєно в жодній з країн колишнього СРСР.

Україна сьогодні входить до першої п'ятірки країн, спроможних науково проектувати і виробляти газотурбінні двигуни та парогазові електростанції на сучасному рівні. За техніко-економічними показниками наші агрегати кращі в світі, але їх використання в Україні дорівнює нулю.

Національна академія наук України, розробник стратегії розвитку енергетики України до 2030 року, в основу модернізації теплоенергетики включає проекти, запропоновані НВП «Машпроект», у тому числі парогазову установку (ПГУ-325) для пікових блоків на період до 2010 року та ПГУ-325 і ПГУ-500, інтегрованих з газифікаторами вугілля, — після 2010 року. Головним завданням комплексної Державної програми енергозбереження до 2030 року Державний комітет з енергозбереження визначив розвиток децентралізованої енергетики на грунті когенераційних технологій. Складовою цих технологій є газотурбінні двигуни розробки НВП «Машпроект», які можуть працювати на біопаливі, синтез-газах — продуктах газифікації вугілля, газах металургійного та нафтохімічного виробництва.

За роки незалежності України з 13 основних проектів НВП «Машпроект» шість виконано підприємством ВО «Зоря». Більшість проектів, за відсутності замовників в Україні, підприємство здійснило за власні кошти, отримані від контрактів з Російською Федерацією, Китаєм, Канадою, Іраном, Сінгапуром, Чехією. Завдяки виходу на зовнішній ринок, без будь-яких пільг або іншої підтримки з боку держави, самовіддано працюючи, НВП «Машпроект» зберегло науково-технічний потенціал та забезпечило конкурентоспроможність своєї продукції.

Міністерство промислової політики визнає і енергетична наука підтверджує, що НВП «Машпроект» є головним розробником енергетичних та привідних газотурбінних двигунів для всіх газотурбобудівних підприємств в Україні. На превеликий жаль, події останнього часу непокоять щодо майбутнього підприємства та перспектив здійснення технологічного переоснащення енергетичного комплексу України вітчизняним устаткуванням. Запрошення від оргкомітету міжнародного проекту «Європейське співтовариство — XXI століття» на урочисту церемонію до Відня для отримання нагород з нагоди визнання НВП «Машпроект» та його керівника серед лідерів європейського співтовариства XXI століття лягло на стіл генерального конструктора НВП «Машпроект» академіка Віктора Романова одночасно з наказом Мінпромполітики про його звільнення та ліквідацію підприємства.

Кому знадобилося ліквідувати підприємство XXI століття?

Яку мету ставлять перед собою замовники і організатори таких дій і чим це обернеться для України?

З'ясовується, що є доручення Президента України про об'єднання ВО «Зоря» та НВП «Машпроект» у єдиний науково-виробничий комплекс. Передбачається також розглянути питання про виключення новоутвореного науково-виробничого комплексу з переліку об'єктів права державної власності, які не підлягають приватизації. Це є абсолютно неприйнятним, економічно небезпечним, бо суперечить логіці становлення національної енергетичної системи і державницького мислення.

Наступні події, на нашу думку, ввійшли в суперечність з чинними правовими нормами. Не дочекавшись відповідного рішення Кабінету Міністрів, Міністерство промислової політики хутко видало наказ, яким фактично ліквідувало НВП «Машпроект», оголосивши про створення «Науково-виробничого комплексу газотурбобудування «Зоря». Міністерство діяло без дотримання вимог антимонопольного законодавства, без участі трудового колективу, всупереч рішенню профспілкового комітету, без погодження з Миколаївськими міською та районною радами народних депутатів. Норм статті 34 Закону України «Про підприємства України» не дотримано.

До того ж ніхто не скасовував Постанову Кабінету Міністрів від 14 квітня 1997 року за №321 «Питання створення, реорганізації та ліквідації державних наукових установ», яка вимагає рішення Кабміну з цих питань за поданням обгрунтованого, мотивованого письмового висновку ще й Міністерства у справах науки і технологій (перейменування цього органу центральної виконавчої влади не дає підстав не зважати на його думку). Однак уже через тиждень була спроба арешту рахунків «Машпроекту», ледве вдалося виплатити заробітну плату працівникам.

Нас не дивує така миттєва реакція, не властива українському чиновництву. Та намагання взяти під контроль і заволодіти ще одним ласим шматком державної власності набули агресивних рис. На початку року вдалося уникнути приватизації ВО «Зоря» і створення СП «Транснаціональна фінансово-промислова компанія «Зоря», тобто звичайного дарування державного стратегічного підприємства російському бізнесу. Учасники цієї гри з високими ставками пішли іншим шляхом, для них самих стало неактуальним володіння «Зорею» без «Машпроекту» — наукової бази газотурбобудування України. Для кожного посадовця і людини державницьких позицій та здорового глузду очевидна безвідповідальність та шкідливість таких дій.

Тіньовий характер, кримінальний відтінок, можливість легкої наживи на приватизації стратегічних державних об'єктів стали нормою на фондовому ринку України. Адже саме конфлікт у сфері права власності, за оцінкою експертів, спричинив убивство першого заступника голови Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку Олексія Ромашка.

На сьогодні науково-технічний і конструкторський потенціал НВП «Машпроект» відповідає рівню таких науково-виробничих велетнів, як конструкторські бюро «Південне», «Прогрес» та ім. Антонова, і визнається світовими авторитетами — фірмами «Сіменс», «Альстом», «Дженерал електрик», «Вестінгауз» тощо.

Ліквідація НВП «Машпроект» і зведення його до рівня структурного підрозділу серійного виробництва призведе не тільки до зниження конкуренції серед виробників газотурбінної техніки, а й до монополізації цього напряму науки. Нове утворення за чинним законодавством втрачає статус науково-виробничого підприємства, оскільки близько 85% виробленої продукції становитиме серійне виробництво газотурбінних двигунів. Таким чином, на законних підставах стратегічне для України науково-виробниче підприємство «Машпроект» втратить свій науковий статус і в складі так званого «науково-виробничого комплексу» може бути легко корпоратизоване. Мета «прихватизаторів» буде досягнута. Та заранo вони сказали «гоп». В Україні є правова база, яка не дозволить таких підкилимних ігор. Правда, закон можна обійти. Але правда й те, що це до пори до часу.

Тепер спрогнозуємо наслідки та підрахуємо безперечні збитки у разі, якщо шкідництво вдалося б. Наведу висновки і розрахунки корифеїв українського газотурбобудування. Обсяги проектних робіт НВП «Машпроект» скоротяться більш ніж у два рази. Досвід малих конструкторських бюро під керівництвом підприємства-виробника сумний. «Лежить» газотурбобудування Невського заводу, Калузького «Турбоатома», «Ленінградського металічного заводу», ВАТ «Констара». Західні фірми «Вестінгауз», «Дженерал електрик», «Сіменс» та інші сьогодні користуються послугами авіамоторобудівних КБ, які за масштабами та науково-технічним потенціалом перевищують або дорівнюють НВП «Машпроект». «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря» вимушений буде звертатися по розробки газотурбінних двигунів до Заходу або в Росію, якщо гаманець дозволить.

Це завжди входить у плани «прихватизаторів»

Ліквідація НВП «Машпроект» позбавляє виробників газотурбінних двигунів вітчизняного проектанта, а отже, унеможливлює конкуренцію на техніку, необхідну для реалізації державних програм модернізації енергетики.

Втрати України від знищення щойно народженого важкого газотурбобудування на базі ГТД-110, у тому числі інтегрованого з газифікаторами вугілля, становлять десятки мільярдів гривень. За середньої вартості на світовому ринку 1 кВт встановленої потужності сучасного електрогенерувального обладнання 1 тис. доларів Україні в найближчі роки на модернізацію теплоенергетики знадобиться близько 20 млрд. доларів. Упровадження власних технологій коштуватиме в 3—4 рази дешевше. З огляду на власні інтереси, західні фірми не продаватимуть модернізовані електрогенерувальні технології Україні. Це додасть до матеріальних втрат ще й втрати від використання морально застарілого обладнання. Так можна окреслити майбутнє оновлення української енергетики на базі паротурбінних технологій.

Ліквідація двох підприємств та створення нового триватиме не менше року. Це відразу негативно позначиться на економіці підприємств, регіону, держави. Навіч — непродуманий, економічно не обгрунтований експеримент. Спад або обвал виробництва завжди входив у плани «прихватизаторів». Наповнення бюджетів, соціальні питання, зрештою, престиж держави їм байдужі.

Науково-технічні кадри будуть позбавлені пільг, передбачених законодавством, які сьогодні — один із основних чинників стабільності науково-технічного потенціалу колективу НВП «Машпроект». За умов створення Російською Федерацією Консорціуму для реалізації ГТД-110 на внутрішньому та зовнішньому ринках ядро науково-технічних кадрів НВП «Машпроект» може опинитися в Москві. Там дають квартири, заробітна плата в декілька разів вища за ту, що зможе запропонувати науково-виробничий комплекс «Зоря». Поки що пішли 4 кандидати технічних наук. Якщо НВП «Машпроект» перестане бути центром обслуговування проекту ГТД-110, росіяни як замовники будуть змушені вдатися до агресивнішої політики щодо забезпечення свого КБ українськими фахівцями.

Економічні та моральні збитки внаслідок позбавлення головного наукового розробника і конструктора газотурбобудування фінансової та управлінської самостійності та створення додаткової ланки управління — очевидні.

Поки справа не зайшла надто далеко, повинна втрутитися Верховна Рада України.

У першу чергу треба негайно призупинити дію наказу Мінпромполітики «Про створення державного підприємства «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря» з дотриманням норм чинного законодавства, інших нормативно-правових актів, що регулюють процеси реорганізації підприємств та наукових установ з метою вибору оптимальної економічно ефективної форми права власності щодо створення державного науково-виробничого комплексу турбобудування.

Народний рух України продовжить боротьбу за національні інтереси в цьому важливому стратегічному напрямі для країни.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова фракції НРУ.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану»

Верховна Рада України *постановляє:*

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Закон України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст.168) доповнити статтею 16^1 такого змісту:

«Стаття 16^1. Обов'язки юридичних осіб у разі введення надзвичайного стану

У разі введення надзвичайного стану за необхідності може встановлюватися для юридичних осіб квартирна повинність для тимчасового розміщення евакуйованого або тимчасово переселеного населення, аварійно-рятувальних формувань та військових підрозділів, залучених до подолання надзвичайних ситуацій».

2. Частину першу статті 40 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 27, ст.218) доповнити пунктом «о» такого змісту:

«о) у разі введення в Україні чи в окремих її місцевостях надзвичайного стану вносить до Кабінету Міністрів України обгрунтоване подання для прийняття рішення про встановлення карантину, в якому зазначаються: період і межі території його встановлення; перелік проведення необхідних профілактичних, протиепідемічних та інших заходів, які можуть бути проведені у зв'язку з введенням режиму надзвичайного стану і встановленням карантину, їх виконавці; вичерпно визначені тимчасові обмеження прав фізичних і юридичних осіб, додаткові обов'язки, що покладаються на них».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року.
№ 2788-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про заборону ввезення і реалізації на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину

Стаття 1. Забороняється з 1 січня 2003 року ввезення на територію України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину.

Стаття 2. Забороняється з 1 січня 2003 року реалізація на території України етилованого бензину.

Стаття 3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що випливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 200I року.
№ 2786-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про взаємну охорону секретної інформації

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про взаємну охорону секретної інформації, підписану 2 грудня 2000 року у м. Москві, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року.
№ 2799-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про взаємний захист таємної інформації

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про взаємний захист таємної інформації, підписану 7 жовтня 1999 року у м. Києві, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року.
№ 2800-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Європейської конвенції про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів

Верховна Рада України *постановляє:*

Ратифікувати Європейську конвенцію про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів, укладену 19 серпня 1985 року в м. Страсбурзі, підписану від імені України 20 грудня 1999 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року.
№ 2791-III.

Не можна чекати 660 років

11 грудня під час чергового парламентського дня уряду розглядатимуть надзвичайно важливе питання про повернення грошових вкладів мільйонів наших співвітчизників. Проблема повернення знецінених заощаджень громадян, розміщених до 1992 року в установах Ощадного банку, досі все ще залишається невирішеною, попри окремі кроки з її розв'язання. Тому сьогодні постала нагальна потреба пошуку ефективного механізму повернення знецінених заощаджень громадян.

Напередодні дня уряду проблему та шляхи її розв'язання коментує голова фракції Народно-демократичної партії, перший заступник голови НДП Олександр КАРПОВ.

— Олександре Миколайовичу, чи здійснюються якісь кроки, щоб гроші було повернуто, чи вивчався досвід інших держав колишнього СРСР щодо розв'язання цієї проблеми?

— Практика виплат знецінених заощаджень, що діяла у попередні роки, за віковим цензом та сумою виплат нині не задовольняє ні громадян України, ні органи влади. Так, щорічно впродовж 1997—2001 років на виконання Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» в державних бюджетах було передбачено лише по 200 млн. грн. Левову частку цих коштів виплачували як державну допомогу на поховання вкладника.

Однак якщо порівняти цю жалюгідну суму з загальним обсягом боргу, величина якого за станом на 1 жовтня 1996 року становила 131,96 млрд. гривень, то напрошується висновок: за нинішніх темпів економічного розвитку України на повернення знецінених заощаджень у повному обсязі довелося б чекати протягом 660 років!

Мабуть, тому країни Балтії, провівши нескладні розрахунки щодо терміну повернення знецінених заощаджень, свого часу більш реально подивилися на речі й зрозуміли, що найкращим виходом із ситуації буде покласти цьому край і вважати втрачені гроші платою за незалежність. Утім, ми на такий «щирий» крок не наважилися.

Кабінет Міністрів України, усвідомлюючи неможливість повернення знецінених заощаджень в повному обсязі, запровадив механізм часткових виплат залежно від віку вкладника, суми вкладу та інших обставин, що не можна було вважати дійсно ефективним розв'язанням проблеми. Понад те, на сьогодні деякі із цих критеріїв втратили чинність як неконституційні. Але подивімося на цю проблему з другого боку. Безперечно, вибірковий підхід визначення переліку груп вкладників, яким мають повертати знецінені заощадження, справді суперечить Конституції. Однак що маємо сьогодні? У проекті Держбюджету на 2002 рік повністю відсутнє положення про компенсацію громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень на поточний рік. Про що це свідчить?

По-перше, про те, що проблему виплат заощаджень знову відкладають, оскільки не запропоновано нового механізму повернення вкладів.

По-друге, відсутність у проекті бюджету положення про виплату знецінених вкладів суперечить Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», в якому визначено, що «Кошти для компенсації заощаджень громадян визначаються в Державному бюджеті України окремою статтею».

Окрім цього, недостатньо уваги приділено реалізації постанови Верховної Ради «Про боргові зобов'язання держави перед громадянами України, яким відновлено грошові заощадження, поміщені в період до 2 січня 1992 року в установах Ощадного банку». З практики українсько-російських відносин бачимо, що життєво важливі проблеми, які потребують рівнозначної уваги обох сторін, часто дуже повільно розв'язують. Це стосується і розподілу активів колишнього СРСР, і повернення коштів українських юридичних осіб—вкладників Зовнішекономбанку та інших проблем матеріально-фінансового характеру.

Тому ми не можемо й не маємо права залишати це питання невирішеним, сподіваючись на те, що Російська Федерація миттєво розв'яже проблему повернення 84 млрд. колишніх радянських рублів, що були на вкладах наших громадян і одномоментно були переведені в ніч з 31 грудня на 1 січня 1992 р. до Москви.

На нашу думку, з одного боку, Кабінету Міністрів України потрібно активізувати врегулювання питання розподілу між державами зобов'язань колишнього Ощадного банку СРСР. А з другого — держава має також докласти максимум зусиль у напрямі розробки нового більш ефективного механізму проведення знецінених вкладів, гарантованих відповідною сумою в державному бюджеті.

— Чи здійснює якісь заходи для розв'язання проблеми Народно-демократична партія і, зокрема, її фракція у Верховній Раді України?

— Фракція НДП вже не раз наголошувала на запровадженні більш прогресивного механізму повернення знецінених заощаджень шляхом проведення виплат цільового призначення з урахуванням різних обставин під час здійснення виплат у кожному конкретному випадку, зокрема, соціального статусу, стану здоров'я громадянина та інших важливих моментів.

Депутат нашої фракції Олег Зарубінський ініціював парламентські слухання з проблем, що випливають з «нульового варіанта» розподілу активів і пасивів колишнього СРСР, де, зокрема, розглядалося і це питання. Уряду за часів прем'єрства В. Пустовойтенка навіть вдалося дещо зробити. І з рахунків колишнього Зовнішекономбанку СРСР почали повертати громадянам України валютні кошти. Звичайно, йдеться про невелику категорію колишніх «виїзних радянських громадян» і порівняно невеликі кошти — всього близько 20 мільйонів доларів. Однак важливо, що питання порушено в політичному аспекті і далі з'явилась якась перспектива. Тому, з огляду на вищезазначене, потрібно у відповідній постанові уряду передбачити окремі пункти щодо надання малозабезпеченим громадянам — вкладникам Ощадбанку певної суми коштів для їх подальшого цільового використання, зокрема на оплату комунальних послуг, здобуття освіти, медичне обслуговування, інші соціальні послуги, а також збільшити розмір надання грошової компенсації, виходячи з ліміту коштів, що мають бути передбачені в Державному бюджеті на 2002 рік. Упевнені, що цей крок сприятиме пом'якшенню соціальної напруженості в суспільстві й підняттю довіри до органів влади. Такі механізми фракція пропонувала у кількох своїх законопроектах, однак поки що парламент не відреагував на наші пропозиції.

Фракція НДП, враховуючи реалії, розуміє, що здійснити виплати протягом року чи навіть кількох, як пропонують представники окремих політичних сил, нереально. Однак, на нашу думку, якщо держава взяла на себе зобов'язання з виплати знецінених заощаджень, вона має їх виконувати, хоч би як складно для неї це не було, а не відкладати це питання на невизначену перспективу.

Розмову вів Олег **ДОРОШЕНКО**.

Тяжка ноша — доброта...

У народі про таких, як міський голова Броварів Іван Петренко, кажуть: «Душа чоловік». А наявність у людини, тим паче керівника, навіть однієї чудової риси — доброти — заслуговує найвищих слів. На жаль, у наш стрімкий, мінливий, меркантильний час ця дивна риса якось непомітно знівелювалася, стала ніби немодною, а часом здається, що й непотрібною. Це засмучує й водночас непокоїть. Доброти вкрай бракує в суспільстві. Мало того, спостерігається її дефіцит. Дуже шкода. Бо коли на будь-якій справі є відбиток доброти, вона залишається теплим слідом у душах людей, дає здорові, обнадійливі, дружні сходи. Добро множить добро.

...У сім'ї Віталія і Тетяни Печенюків двоє дітей. На жаль, обоє інваліди. Глава сім'ї — учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, діти також вважаються потерпілими від Чорнобильської катастрофи. Лікарі з Тули зробили їм унікальні операції, які позитивно вплинули на їхнє здоров'я. І призначили ще по п'ять операцій кожному. Сім'я була на межі відчаю. Де брати гроші на лікування? Як у сучасних умовах вирішити складне житлове питання? Адже п'ять осіб жило в однокімнатній «готельці». Здавалося, стіна глуха й непробивна. Віталій Печенюк пішов зі своїми проблемами до міської влади. Міський голова Іван Петренко взявся розв'язувати проблеми родини Печенюків. Його зрозуміли, підтримали.

Управління у справах захисту населення, потерпілого від аварії на ЧАЕС, Київської облдержадміністрації виділило кошти і міськвиконком придбав для сім'ї трикімнатну квартиру поліпшеного планування.

Міський голова знайшов також законні підстави залишити цій родині «готельку», щоб якось розв'язати її фінансові проблеми, пов'язані з призначеними додатковими операціями дітям, які мають робити в Тулі. Випадків доброзичливого ставлення міського голови Броварів до людей можна навести безліч. Адже Іван Зосевич часто спілкується з виборцями, відчуває їхні болі і щиро переживає, коли не вдається допомогти відвідувачеві. Але він ніколи не залишає людину без підтримки, завжди дає надію.

Саме любов до людей керувала ним, коли взявся за справу, яка давно чекала свого вирішення. Багато років поспіль однією з проблем мешканців старої частини міста, де переважає індивідуальна забудова, є підтоплення підземними водами. Ставши міським головою, Іван Зосевич організував будівництво відвідного каналу. Результат? Удалося на півметра знизити рівень води на вулицях Петровського, Андреєва, Київській, Маяковського. Постійно приділяє увагу голова також проблемам питної води. У мікрорайоні «Торгмаш» на прохання виборців побудовано три бювети, вода до яких подається з глибинних артезіанських свердловин. Чотири водопровідні колонки побудовано в місті наприкінці 1999 року.

Іван Петренко оперативно вирішує питання громадян на прийомах у міській раді, на підприємствах та в мікрорайонах, а також під час прямого телефонного зв'язку з мешканцями міста. Під час розмови з людьми Іван Зосевич слів на вітер не кидає, порожніх обіцянок не дає. Тому так цінується його слово. Всі знають: якщо голова сказав — розіб'ється, а зробить. Про це свідчить задоволення звернень Ф. Єгорцевої, О. Янчук, Г. Науменка, працівників дитячого садка «Калинка» та батьків дітей, які ходять до цього дитячого закладу. 90 осіб звернулося наприкінці минулого року до міського голови з приводу закриття садка адміністрацією АТ «Світлотехніка», оскільки в неї немає коштів на його утримання. Голова втрутився. Нині дитсадок працює в звичайному режимі.

Багато турботи виявила свого часу міська влада про людей, які залишилися без даху над головою, коли в квітні 2000-го на будинок по вулиці Незалежності, 3 впала навчальна ракета. Голови того дня в місті не було. Він поїхав на медичне обстеження до Москви. Але пробув у клініці лише три години. Дізнавшись про трагедію, повернувся до Броварів і весь час, поки не ліквідували наслідки трагедії, перебував в епіцентрі сумної події, опікувався долями людей, знав усіх потерпілих в обличчя і поіменно. Я була вражена, коли Петренко, тяжко зітхнувши, назвав медичний діагноз однієї з потерпілих, і не втрималася, запитала:
— А ви що, все про всіх знаєте?
— Так, — відповів спокійно.

Трагедія стала серйозним випробуванням для міської і обласної влади. І вони склали іспит гідно. Це зазначали всі броварчани.

...Його люблять і поважають мешканці міста. Знову-таки за щедрість та красу душі, яка світиться різними гранями. Живе Іван Зосевич у приватному будинку. Дверей своїх перед людьми не зачиняє. Відвідувачі є постійно. Буває, приходять старенькі бабусі.

— Діти виганяють з дому, — виливають душу, ховаючи сльози. —Стара стала, нікому не потрібна. — Ви он з чужою людиною вживаєтесь, а нас рідні сини й дочки не хочуть.

Батько Івана Петренка — Зосим Петренко був фронтовиком. 18 років працював головою сільської ради в селі Очеретяне Кагарлицького району Київської області. Коли овдовів, довго не одружувався. Потім усе-таки відважився. Та шлюб тривав недовго. Батько помер. Фронт і війна, на жаль, обірвали довголіття. Друга дружина залишилася жити в сім'ї пасинка Івана. Дванадцять років живе Софія Григорівна біля чужих дітей, які стали їй рідними. Старість у неї спокійна.

Іван і Ольга Петренки створили міцну, гарну сім'ю. У них два сини-орли, внук. Доля голови Петренка стала для місцевих поетів джерелом натхнення. Михайло Фомченков, наприклад, написав вірш про нього. Ось лише дві строфи:

«Да, он — не Бог,
не ангел тоже,
Но дал тепло он людям
все же,
И вдоволь людям дал
водицы
И посветлели сразу лица.

Тогда народ ему поверил,
ему отдал он голоса.
В душе его открыты двери»,
Свободный вход, как в небеса».

Останні два рядки точно розкривають суть характеру лідера Броварів.

Надія **ГРИЦЬКОВА**.

Київська область.

На знімку: міський голова Броварів Іван Петренко.

Фото Валентина **ДЕМЧЕНКА**.

Черномирдін — конкурент Жванецького

У Москві помпезно пройшов перший з'їзд вихідців із України. Російських українців вітали глава президентської адміністрації Олександр Волошин, посол РФ в Україні Віктор Черномирдін, російські міністри й депутати.

У гості до земляків прибули віце-прем'єр уряду України Володимир Семиноженко, спікер кримського парламенту Леонід Грач, лідер українських комуністів Петро Симоненко. Серед учасників з'їзду були сотні представників української діаспори в Росії, найвідоміші з яких — маршал Ігор Сергєєв, артисти Василь Лановий, Клара Лучко, Михайло Жванецький, Микола Губенко, ректор МДУ Віктор Садовничий.

Глава адміністрації президента РФ Олександр Волошин заявив у своєму виступі, що нині триває активний пошук позитивного впливу на міждержавні відносини Росії та України, і що українська тема в РФ завжди була «зоною відповідальності» президента Володимира Путіна. З довгою промовою виступив посол Росії в Україні Віктор Черномирдін, якого на з'їзді називали «козацьким генералом». Міністр культури уряду РФ Михайло Швидкой заявив, що «в російській культурі українці відіграли визначну роль».

Але, мабуть, найобразнішим був виступ знаменитого сатирика Михайла Жванецького. Спочатку він пожалкував, що Віктор Черномирдін став його конкурентом на всеросійській сцені, але потім обгрунтував теорію ролі української і російської митниці у зближенні двох народів. За його словами, «лише тому, що митниці продано, ми зостаємося єдиними». Безперечно, диригентами з'їзду були відомий російський політтехнолог Гліб Павловський і депутат Держдуми В'ячеслав Ігрунов. Сценарій акції було написано саме ними, вони також тримали промови і вміло керували всім, що відбувалося. Як відомо, Гліб Павловський має низку проектів в Україні, а В'ячеслав Ігрунов, залишивши «Яблоко», очолив «Громадську раду російсько-українського співробітництва». Спочатку складалося враження, що всі інші учасники з'їзду були статистами такої собі геніальної піар-акції. Та коли забути про це (парламентські вибори приходять і минають), Всеросійський з'їзд вихідців із України відіграв консолідуючу роль в організації українського лобі в Росії.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Фотофакт

У столиці Філіппін Манілі вчора протестували проти війни в Афганістані й сутичок між ізраїльтянами й палестинцями. Протести було чомусь приурочено до відкриття так званого економічного саміту, на якому президент Філіппін Глорія Аройо назвала заходи, що їх збираються вжити для покращення економічної ситуації в державі.

Фото АП.

То труби дорожчі чи дешевші?

Не пізніш як у І кварталі 2002 року буде підготовлено нову міжурядову Угоду про вільну торгівлю між Україною і Росією. Вона дасть змогу вести торгівлю між країнами практично без бар'єрів, квот та інших обмежень, як це відбувається нині, заявив торговий представник Російської Федерації в Україні Ігор Киреєв на засіданні «круглого столу». Його тема: «Російсько-українські торгові відносини: шляхи розв'язання суперечливих питань». Слід зазначити, що таку угоду вже укладали РФ і Україна 4 квітня 1999 року. Але в ній не було врегульовано деякі дуже важливі питання, голоне з яких —антидемпінгові розслідування.

Українська трубна промисловість уже мала справу з такими розслідуваннями, опинившися внаслідок цього на межі банкрутства. Водночас радник посольства РФ в Україні Володимир Анікін стверджує, що Росія купує нині українські труби на 38% дорожче, ніж вони коштують на ринку третіх країн, втрачаючи на кожному мільярді купленої в Україні продукції 360 мільйонів доларів! У такому разі постає запитання: чому Росія йде на такі величезні збитки, невже заради «вічної дружби слов'янських народів»? Чи відповідь приховується у тому, що російська галузь останнім часом збільшила власне виробництво труб майже вдвічі, і такі розслідування не що інше, як просування свого виробництва? Так, якщо, за даними Російського міністерства промислової науки, 1998 року в Росії виробляли 2840 тисяч тонн труб, то уже 2001-го ця цифра зросла до 5300 тисяч тонн продукції. На шостому засіданні Змішаної російсько-української комісії сторони домовилися про те, що обсяги поставок в Росію українських труб буде визначено вже до 1 лютого 2002 року. Нині вони залишаються на рівні 620 тисяч тонн труб на рік. У минулі роки з такою угодою зазвичай чомусь зволікали.

Ще однією нагальною проблемою україно-російських відносин залишаються поставки газу й нафти. Ігор Киреєв підтвердив, що обсяги поставок нафти в Україну наступного року будуть не нижче рівня нинішнього року. Однак не розв'язаним залишається питання про ціни на газ, нафту та газоконденсат, а також особливості оподаткування за умов вільної торгівлі. Адже якщо зняти подвійне транспортне оподаткування (мається на увазі ПДВ), як це буде зроблено на більшість товарів та послуг після ратифікації угоди про вільну торгівлю між країнами, РФ втратить 3—4 мільярди доларів. Звісно, на такі збитки навіть заради «слов'янської дружби» ніхто не піде. Мало того, росіяни пропонують, як один із варіантів, запровадити ціни на газ на рівні світових — тобто 110—120 доларів за тисячу кубів. Україна таких сум, зрозуміло, платити не зможе. І розв'язання цього питання — справа майбутнього. Як сказав Володимир Анікін: «Треба домовлятися!».

Тетяна ПАСОВА.

Заборонене ім'я

До одного із судів міста Сан-Паулу подав позов безробітний бразильський водій: у паспортному столі відмовилися записати його сина під ім'ям Усама бен Ладен Фелісіану ді Олівейра Суариш. «Я не відмовлюся від цього імені й відстоюватиму своє рішення в усіх можливих судових інстанціях, — заявив Освалду, батько дитини. — Мені дуже подобається Усама бен Ладен. Вважаю, що він хороша людина і аж ніяк не терорист, як про нього всі кажуть».

Тонкощі злочинів

Здібний 20-річний студент із південного угорського міста Сегед у вільний від лекцій та семінарів час навчав співвітчизників... тонкощів злочинів, що їх неможливо розкрити. Інтернетівський сайт Кароя К., який захоплювався не лише наукою, а й цікавими детективами, проіснував кілька днів, поки його не помітили правоохоронні органи. Студентові слід віддати належне, бо навіть суворі охоронці порядку зізналися, що поради та рекомендації на сайті під інтригуючою назвою «На допомогу... злочинцям-початківцям» були дуже популярні серед користувачів Інтернету. Тут можна було одержати вичерпну інформацію про те, як скоїти непомітно для довколишніх крадіжку в ювелірних крамницях, розпочати виготовляти наркотики або саморобну бомбу, не викликаючи при цьому підозри сусідів, не кажучи вже про поліцію.

Канцлер Шрьодер хоче наблизити нас до Європи

Який вираз обличчя буде в людини, котра випила чарку міцної горілки та ще й не закусила? Та ще й з незвички!? Саме такий він був на знімку агентства Рейтер у канцлера Герхарда Шрьодера під час четвертих україно-німецьких урядових консультацій у Києві. Проте не це привернуло увагу журналіста впливової «Франкфуртер альгемайне цайтунг», який підписав фото так: «Президента Кучму зігріла не тільки горілка, а й обіцяне канцлером Шрьодером асоційоване членство України в ЄС».

Відомство преси та інформації при бундесуряді стриманіше висловилося з приводу цієї обіцянки, дослівно повідомивши слова канцлера: «Ми хочемо наблизити Україну до Європи і підтримуємо її прагнення стати членом європейського співтовариства. Але цей процес не може відбутися за одну ніч. Тепер не йдеться про членство в співтоваристві. Ми звернемося до Європейської комісії з пропозицією, щоб вона визначила часові рамки для України, впродовж яких вона змогла б здійснити необхідну підготовку до асоційованого членства в ЄС». Канцлер Шрьодер вказав також на те, що це питання слід обговорювати в співтоваристві, а вже під час обговорення Україна може на Німеччину покластися.

(Закінчення на 14-й стор.).

Хроніка. Факти. Події

Пхеньян

Готується «неймовірна відсіч»

Північна Корея попередила Сполучені Штати, що в разі нападу на неї американські війська дістануть «неймовірну відсіч». «Визначення КНДР як потенційного об'єкта для нападу після закінчення війни в Афганістані змушує весь корейський народ перебувати в цілковитій готовності пожертвувати своїм життям задля захисту батьківщини», — йдеться в заяві, опублікованій центральною партійною газетою «Родонг Сінмун».

Лондон

Війська готові грати роль

Представники міністерства оборони Великої Британії підтвердили, що британські війська відіграватимуть істотну роль у діяльності міжнародних миротворчих з'єднань на території Афганістану. Британія запропонувала взяти на себе керівництво цими військами. Їх розгортання може розпочатися вже наприкінці наступного тижня, коли до влади прийде тимчасова адміністрація Афганістану.

Москва

Нові відносини

Держсекретар США Колін Пауелл провів переговори з президентом Путіним. Незадовго до початку цієї зустрічі Пауелл заявив, що сподівається на прорив у питанні про ПРО. Росія виступає проти американських планів створення системи протиракетної оборони. Пауелл високо оцінив нові відносини Росії та США, які вдалося побудувати після подій 11 вересня.

Приштина

Зібрався парламент

Учора відбулося перше засідання Парламентської асамблеї Косово, депутатами якої стали й етнічні албанці, і представники сербських громад. Парламент Косово не працював з 1999 року, коли провінція перейшла під контроль міжнародної адміністрації. Вибори до нього відбулися лише місяць тому. Однією з найвпливовіших постатей в асамблеї буде поміркований лідер етнічних албанців Ібрагім Ругова. Право приймати остаточні рішення з найважливіших питань політичного життя Косово, як і раніше, належатиме ООН.

Осло

ООН та Аннан — лауреати

Нобелівську премію миру вручили вчора Організації Об'єднаних Націй та її Генеральному секретареві Кофі Аннану. Вони отримали цю почесну нагороду в рік сторіччя Нобелівської премії, позначений конфліктами та глобальною кампанією проти тероризму. Церемонія нагородження Нобелівських лауреатів у галузі літератури, медицини, фізики, хімії та економіки також відбулася вчора у шведській столиці Стокгольмі.

Кабул

Масуд популярніший за бен Ладена

Що гірші справи в талібів, то популярніші портрети недавно загиблого лідера Північного альянсу Ахмад Шаха Масуда. Нова влада — нові правила гри й публічної поведінки, що прекрасно розуміє цей афганський таксист. Ахмад Шах Масуд на вітровому склі його автомобіля —ознака лояльності до нинішньої влади. Стара влада в агонії. Вчора саудівська газета «Аш-Шарк аль-Аусат» надрукувала інтерв'ю з одним із лідерів «Талібану», з якого випливає: талібський «фюрер» мулла Омар мало не з'їхав з глузду, як мінімум — впав у глибоку депресію. Це, однак, не заважає талібу номер один досі бути непійманим (принаймні так було вчора вдень). А викурений з підземних бункерів бен Ладен, за повідомленнями агентств, особисто командує великим загоном бойовиків «Аль-Каїди». Всі заклопотані. На таксі з портретом Масуда їздити нікому.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Бузьки селяться біля добрих людей

«Голос України» у друзів

Село Городець Володимирецького району — третє після Неньковичів і Кухітської Волі Зарічненського району за кількістю передплатників «Голосу України». Тут нашу газету, як сказала начальник сільського відділення зв'язку Ніна Бірюк, одержують у кожній дев'ятій хаті. Давно хотілося познайомитися з шанувальниками «ГУ» із цього поліського села.

Сільський голова Городця Лідія Михайлівна Кузьмич.

У Василини Премудрої

Під'їжджаючи до Городця, що притулився біля швидкісної траси Сарни—Ковель, звернула увагу на те, як багато тут лелечих гнізд. І хоча птахи нині у теплих краях, та не забули цьогоріч принести у села Городецької сільради п'ятдесят немовлят — більше, ніж торік. А до кінця року ще не одне «уа» сповістить про народження малюків.

Того дня був пронизливий колючий вітер. Але малеча, яка була на канікулах, висипала на вулицю. Розпашілі від рухливих ігор, набачивши чуже авто, діти привітно махали руками. Охоче показали, де школа.

А вона в Городці нова, добротна, двоповерхова. Тільки без звичного дитячого гамору — канікули. Та не для вчителів, яким завжди знайдеться робота. Вчительку української мови та літератури Василину Микитівну Салівончик застала в її власній кімнаті. Вона й повідала історію виникнення Городця, яка сягає у шістнадцяте століття:

— За переказами старожилів, первісне поселення людей було на Замку (місцевості на березі річки Горинь, обнесеній земляним валом) і звалося воно Городищем. Коли на нього напали вороги, люди втекли до річечки, яка протікала біля города управителя замку. Саме тут і з'явилося нове село, яке на честь старого, зруйнованого названо Городець.

Знає вчителька та її вихованці історію старовинних назв вулиць Городця: Дворки, Підлужжя, Лебедин, Куток, Пасіка, Заріччя, Соловйова Гора...

— А цей альбом мені особливо дорогий, — каже Василина Микитівна. — В ньому учні зібрали пісні своїх матусь, бабусь. Я вимагаю, щоб вони ще й навчились їх співати, бо не можна допустити, щоб ці пісні загубилися, забулися. Є тут і пісні моєї мами, від якої я навчилася співати.

— А нам заспіваєте? — попросила.

— Аякже, — і полилася школою старовинна поліська журлива пісня про те, як дівчина чекає свого нареченого із заробітків.

Василина Микитівна, у вдачі якої поєдналися життєва мудрість, жіночність й відвертість, щиро закохана у своє село, в Полісся, у його фольклор. 36 років у школі. Вона — із городецької вчительської династії. Її брати, Володимир Микитович — історик, Макар Микитович — був учителем початкових класів, нині на пенсії, а свою педагогічну естафету передав доньці Інні. Василина Микитівна сподівається, що її справу продовжать племінниці, які нині навчаються у Рівненському університеті.

Жінка переконана, що вчителям у Городці роботи не бракуватиме, бо лелеки не минають село, а діти завжди тягнулися до знань. Гордяться в школі своїм вихованцем Олександром Моциком — послом України в Туреччині.

Молодята

У Городецькій сільраді стала свідком народження нової сім'ї: бухгалтер місцевого дослідного господарства Наталя Дойонко та її наречений Олександр Климович, який працює на млині, саме подавали заяву на реєстрацію шлюбу. Щаслива парочка, яку щиро привітала, порадувала: їхні батьки читають «Голос України». Молодята не приховували своїх планів на майбутнє: хочуть господарювати окремо від батьків. Олександр купив невелику хатинку.

— А землі ми вділимо, — пообіцяла Городецький сільський голова Лідія Михайлівна Кузьмич. —Господарюйте на здоров'я.

— Молодь не поспішає залишати село, — розповідає сільський голова. — Бо хіба десь краще? Безробіття мало не скрізь, а тут ліс, земля, рідня підтримає молодят. Уже цього року в наших селах відсвяткували 28 весіль. Нині дев'ять сімей будуються. Щоправда, життя подорожчало, тому будують повільніше, ніж кілька років тому, коли на рік було 12—15 новосіль.

А про землю сільський голова недаремно згадала. На городи її ще вистачає, а щоб всерйоз зайнятися фермерством, — ні, бо в резерві землі обмаль. Місцеве дослідне господарство — державне, землі розпаюванню не підлягають.

А взагалі-то у селах Городецької сільради (сюди, крім Городця, входять Сварині, Велихів) проживають більш як 3,5 тисячі чоловік, у Городці — майже 2,1 тисячі. Недаремно натякали на бузьків (так на Поліссі називають лелек): у селах 200 багатодітних сімей. Одинадцятеро дітей у Кухарчуків, по десять — у Кривків та Бігунів.

Щоб прогодувати такі сім'ї, доводиться трудитися на землі до сьомого поту, тримати живність. Отож у сільраді нині 51 трактор і 228 коней — є чим обробляти наділи. 778 корів — люди мають копійку від продажу молока державі. А у кого є сили і час, возять на базар у Кузнецовськ для рівненських атомників молочні продукти, вирощену городину. І це свіжа копійка. Багатьом вона потрібна ще й, щоб вивчити дітей-студентів. Скажімо, сільський голова Лідія Михайлівна Кузьмич для того, щоб щотижня двом синам-студентам «сидора» передати, тримає дві корови, п'ятеро свиней, силу-силенну птиці.

А ще жителів Городця ліс виручає: з нього і ягоди, і гриби...

Молодята Наталя Дойонко та Олександр Климович.

Головиха

Лідія Михайлівна Кузьмич нині заклопотана тим, щоб 300 пільговиків забезпечити паливом. Особливо самотніх, немічних, багатодітні сім'ї. З транспортом підсобить директор дослідного господарства Василь Михайлович Василюк, депутат Володимирецької районної ради.

Відкрию невеличку таємницю: Лідія Михайлівна з Василем Михайловичем — однокласники, і давня шкільна дружба лише на користь справі. Сільський голова, прикликавши на поміч жіночу дипломатичність, умовила директора допомогти заасфальтувати вулиці у селі. Ось і тепер, хоч як сутужно господарству з фінансами, воно прокладає асфальт до вулички, де найбільше школярів, щоб ті не місили багнюку.

— Я й сам знаю, що село потрібно впорядковувати, — каже директор дослідного. — Бо я теж з місцевих, і мені не байдужі проблеми Городця.

У Городці майже всі спеціалісти з місцевих: і вчителі, і медики, і культпрацівники, і поштовики... Правду казала головиха, що із села виїздять переважно на навчання, а потім повертаються. Лідія Михайлівна теж місцева, всі її знають тут від народження. І вона про кожну сім'ю в курсі. Звідси й неофіційне звертання «головиха», на що Лідія Михайлівна (жінка з почуттям гумору) не ображається. Люди довіряють їй, уже втретє обирають сільським головою, йдуть за порадою, допомогою не лише до сільради, а й до хати, яка за багатолюдністю часто нагадує її філіал.

— А до кого їм іще йти? — каже головиха. — В кого шукати розради? Для того мене й обирали.

Лідія Михайлівна бідкається, що день для неї збігає дуже швидко. Ось і сьогодні удосвіта натомилась у господарстві, а потім — на роботу. Вже встигла і в котельню заглянути, де були проблеми, і в школу навідатися, щоб дізнатись, чи тепліше стало після ремонту котла. А буває, що й у сусідніх селах Сварині і Велихів треба побувати. Сідає на велосипеда — і гайда.

— Звідси й фігура, — жартує.

Сільський голова дбає і про наповнення місцевого бюджету. При плані 9,3 тисячі гривень одержала 15 тисяч прибутків — вистачить на зарплату місцевим медикам і культпрацівникам. Але, як і кожна господиня, головиха вишукує нові джерела надходжень до місцевого бюджету.

Переживає вона, що клуб у пристосованому приміщенні, а новий, що біля сільради, «законсервовано». Гляне у вікно і бідкається: скільки коштів вкладено в будинок культури, і все марно. Добре, що хоч дах спромоглися накрити, то стихія не руйнуватиме будову. Тим часом на соціальні об'єкти коштів не передбачено, хоча й Володимирецький район — «чорнобильський» і давно заслуговує на те, щоб до його проблем поставилися з розумінням.

Лідія Михайлівна розмірковує, куди переселити бібліотеку, яка теж у старому будиночку.

— Може, віддати під неї сільрадівський зал засідань, — каже сільський голова, — а сесії сільради проведемо у школі, яка по сусідству. Але куди переселити клуб? За молодь болить серце, хай би культурно відпочивала, а не в чарку зазирала...

Городецький сільський голова, як кажуть, на своєму місці: переймається проблемами свого села, його мешканців, а ще по-життєвому мудра й розсудлива, енергійна (між іншим, одна із шести жінок—сільських голів у Володимирецькому районі).

Городецькі лимони

Наш постійний читач, пенсіонер Петро Савич Кривко.

У кабінеті директора Городецького дослідного господарства Василя Михайловича Василюка розкішне лимонне дерево. Ще донедавна на ньому було більше сорока плодів, залишилися три.

— І як вам вдалось таку екзотику виростити? — цікавлюсь.

— На те ми й дослідне господарство, щоб експериментувати, — пожартував керівник.

Жарти жартами, а Городецьке дослідне — одне з чотирьох господарств Рівненщини, яке справді відповідає своїй назві. Тут проводять чимало сільськогосподарських дослідів, зокрема, про вплив базальтових туфів на організм тварини. Поки що результати городецькі селяни тримають у секреті, бо не звикли завчасно хвалитися: треба все перевірити, а потім уже досвідом ділитися.

У господарстві створюють племінну ферму, щоб продавати молодняк худоби і на цьому копійку заробляти. Оскільки ціна на молоко дещо підвищилася, директор планує молочне стадо із 270 голів збільшити до 350. За якість Сарненський молокозавод «Городецькому» доплачує і городецьке молоко використовує виключно на дитяче харчування.

— Сьогодні у нас прибуткове молоко, зерно, хміль, — розповідає директор. — У нас у хмелярстві великий досвід, і оскільки діє державна програма підтримки цієї галузі, ми розширюємо площі під хмільниками. Бо це вигідно.

Свого часу чимало працівників «Городецького» було відзначено за сумлінність й успіхи високими нагородами: орденами Леніна — бригадир хмелярів Галина Опанасівна Жирун, свинарка, а нині пенсіонерка Олена Євтухівна Кривко, орденами Жовтневої Революції — керівники відділків Михайло Максимович Левченя, Володимир Михайлович Басик та інші.

У тому, що «Городецьке» не підпало під реформування, на думку директора, є свої плюси і мінуси. До перших можна віднести те, що збереглася цілісність господарства, немає руйнівних процесів, коли потихеньку розкрадають, розтягують господарство.

«Городецьке» має велику соціальну вагу для навколишніх сіл, бо дає роботу 540 мешканцям, а в сезон сільгоспробіт — більш як 800. Працевлаштуватися у Володимирецькому районі дуже складно, а тим паче у селах. Після банкрутства сусіднього льонозаводу без роботи залишилася більш як сотня жінок із Городця. Дехто рятується від безробіття, виїжджаючи на південь України та у південні райони Рівненщини на обробіток цукрових буряків. Але переважна більшість людей залишається в рідному селі.

«Городецьке» будує дороги для села, харчує дітей трьох місцевих шкіл й узагалі не залишається осторонь місцевих проблем, чужої біди.

Директор дослідного господарства «Городецьке» Василь Михайлович Василюк біля лимонного дерева.

«Люблю за назву і за зміст»

— «Голос України» у нашому селі люблять й охоче передплачують, навіть у моєму невеличкому сільрадівському колективі. А обліковець з військового обліку Іван Степанович Хваль читає газету від першого до останнього рядка, — повідала сільський голова.

Цього дня побувала в гостях у Петра Савича Кривка, який передплачує «Голос України» не перший рік. Пенсіонер саме грівся біля грубки, коли ми постукали у двері.

— Порався і замерз, — заметушився господар. — А якби знав, що такі гості завітають, то й поголився б...

— Люблю вашу газету за назву і за зміст. Оце як попораюся у господарстві, люблю почитати. На пресу я грошей не шкодую — краще на чомусь іншому зекономлю, — каже Петро Савич.

Приємно чути таке від людини, яка ніколи не жила заможно, яка кожну копійку заробляла мозолями і у селі має славу трудяги і людини совісної.

...70-річний Петро Савич Кривко родом з цих місць. Напівсирота. Після армії пригледів гарненьку Ольгу із сусіднього села, сироту. Побралися. Ладили між собою. Тож невдовзі і хатинку власну побудували, господарювали, діток наживали. Їх у Кривків було одинадцятеро, але, на жаль, одного синочка подружжя втратило.

Петро Савич з Ольгою Юхимівною багато працювали, щоб прогодувати таку сім'ю, і вдома, і в місцевому господарстві. Вона — у хмелярській бригаді, він —садівником.

— Прекрасний сад виростив цей чоловік, — каже директор «Городецького» Василь Михайлович Василюк. —Тепер хто йде повз той сад, згадує Петра Савича. А дітей вабить садок, наче магніт. Цього року віддали його на поталу малечі, бо, крім місцевої, влітку в Городець до бабусь чимало міської приїжджає. Нехай смакують вітамінами.

Хоч би як сутужно було, Петро Савич, який через війну не зміг здобути належної освіти, завжди мріяв дати її своїм дітям. П'ятеро із них закінчили вузи. Подружжя Кривків може пишатися своїми дітьми, які «вибилися в люди» (найстарший син Михайло, якому завжди перепадало на горіхи за провини менших, нині голова держадміністрації у Костопільському районі), тішитися 17 онуками, правнуком. З'їжджаються вони до рідної домівки, допомагають батькам.

Теплом і миром віє від цієї сім'ї. А ще — любов'ю, яка і на схилі літ не залишає цю прекрасну сімейну пару.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото автора.

З пошти

Копійчана підтримка від інваліда війни

Відірвавши від сімейного бюджету певну суму, пішов на пошту — передплачувати пресу. І був здивований: за річну передплату на «Голос України» разом з послугами заплатив 35 гривень 70 копійок! Надсилаю квитанцію, щоб ви могли пересвідчитися. Після такого грабунку я остаточно втратив віру в наш уряд, Президента, а тепер ще і в газету. З'ясовується, навіть друкованому органу не вдалося переконати керівництво в недоцільності збільшення ціни на пресу. Хіба це не грабунок серед білого дня? З моєї кишені «Голосу України» підкинули копійчану підтримку! Яке класне «ноу-хау»!

Василь ПУШКАРЬОВ.

Одеса.

Від редакції:

Шановний Василю Іларіоновичу! Приносимо свої вибачення від редакції нашої газети і від керівництва ГП «Преса», бо ніхто з нас не хотів Вас образити. Можливо, винне місцеве відділення, через недбалість якого не внесено відповідних змін до Каталогу українських видань. На підтвердження цього читайте відповідь керівництва обласного управління «Укрпошти» з Миколаївської області на сердитий лист нашого читача, який ми вміщуємо нижче.

Невчасно внесла зміни

Щодо замітки «Не лякайте», опублікованої в «Голосі України», № 219 від 21.11.01 року, Миколаївська дирекція УДППЗ «Укрпошта» повідомляє, що факти, викладені в публікації, частково мали місце. З вини начальника відділення зв'язку № 4 м. Первомайська В. Я. Комасюк, яка несвоєчасно внесла зміни в «Каталог видань України — 2002 рік», з автора замітки В. Г. Одарюка плата за передплату газети «Голос України» на 2002 рік 2.11.2001 р. взята неправильно — 35 грн. 70 коп. на рік. Після одержання інформаційного листа № 1 з ДП «Преса», де була вказана нова передплатна ціна на газету «Голос України» на 2002 рік — 30 грн. 60 коп. на рік і плюс 1 грн. 50 коп. за приймання передплати, 5 листопада 2001 року різниця в сумі 3 грн. 60 коп. була повернута передплатнику В. Г. Одарюку.

Факти несвоєчасної доставки газети «Голос України» передплатнику В. Г. Одарюку не підтвердились.

С. ІГНАТЧЕНКО,
заступник директора Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» в Миколаївській області.

Роботи менше, а працюють гірше

Листоноші, як ясне сонечко: якщо гарна погода, то «Голос України» приносять раз на тиждень, у суботу. Якщо негода — то в неділю увечері відразу всі номери за тиждень. Трапляється, що окремі номери зникають, куди вони діваються — ніхто не знає. Запитую в листоноші, а вона лише плечима знизує: нема та й годі. Дивно, але газет з кожним роком люди передплачують дедалі менше, а поштовики навіть ту невелику кількість доставляють ще гірше.

Анатолій і Віктор МАРКОВИ.

Рубіжне
Вовчанського району
Харківської області.

■ Передплатив і виграв

Допоможи нам, «Голосе», покарати злочинців

(Початок на 1-й стор.).

Гість редакції і отримувач призу Іван Андросенко з села Красилівка Броварського району перевів подих і тремтячим голосом почав ставити запитання — формулювати свої прохання...

Перше.

— Я не можу збагнути, чому наша незалежна держава вкрала в мене чималу суму заощаджень і не повертає їх? Чому я перед виходом на пенсію став злидарем? Чому немає винних у цьому злочині і коли, врешті-решт, держава реабілітує себе перед десятками тисяч таких, як я, ошуканих громадян України?

Друге.

— У 1998 році наш односелець задавив автомобілем брата моєї дружини і не зазнав жодного покарання. Мало того, він ні копійки не дав на похорон потерпілого і тепер сміється над нами. Яке ж тоді в нас правосуддя?

Третє.

— Нині багато кажуть і пишуть про реформи на селі. Наслідок реформ у нас — вже шість років нам нічого не платять. Я працюю у фірмі, а живу за пенсію дружини. Міняються вивіски нашого сільгосппідприємства, його керівники, а нам від того ні холодно, ні жарко. Використовують нас, як кріпаків. Хіба це теж не злочин?

Надрукуйте ці мої образи-прохання. Може, керівники держави почують мене і моїх «побратимів» по нещастю і почнуть наводити лад у країні?

А за приз ще раз дякую. Він буде у пригоді нам — сірники також часом нема за що купити...

Вручив приз і записав
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Справу закрито. Слідчих покарано

Залишайтеся з «Голосом». І ми допоможемо вам

Часто згадуємо Володимира Дубачинського — героя своєї публікації «Провесінь» знищують серед літа», яку було надруковано в «Голосі України» 1 серпня ц. р. А згадуємо тому, що остання осінь не лише порадувала селян Дніпропетровщини щедрими врожаями. Багатьох вона й засмутила, бо гіркі наслідки пожинає наше село від земельної реформи...

Аби таких, як Дубачинський, нових приватних власників-господарів, було побільше, то менше страждали б «розколективізовані» селяни. А те, що приватно-орендна агрофірма «Провесінь» за бажаний для людей взірець править не лише в Новомосковському районі, це факт. І водночас завдяки характеру та вдачі, переконанням і відповідним діянням Володимира Федоровича. Хоч він намагається втілювати єдине: щоби одвічні трударі села справді мали власний зиск від теперішніх непростих перетворень. І в Дубачинського це виходить, як мало в кого по сусідству. Та й на його тлі добре таки видно, хто є хто в районі.

Ясна річ, не всім це подобається. Отож нагадуємо, що сталося, — цитуємо з попередньої публікації: «Та коли «Провесінь» вийшла жнивувати, і Дубачинський днював і ночував в степу, районна прокуратура вирішила, що його треба негайно взяти під варту — арештувати» Які «провини» було несподівано інкриміновано Володимиру Федоровичу — читайте в згаданій статті. Бо ми тепер хочемо мовити про інше. Про те, що відразу тоді було зрозуміло: якщо зникне Дубачинський — багатьом краще буде, а «незручностей» — менше.

І тільки-но «ГУ» видрукував статтю, мало не місяць на корпункті не вгавав телефон. Написано, мовляв, сущу правду, бо що на Дубачинського «наїхали», ніхто й не сумнівається, але чи допоможе публікація? Навряд — і квит. Нині ж бо часи такі, що дехто при владі аж землю під собою гребе, переймаючись винятково власними інтересами, а інтереси простого народу нікого не хвилюють — хіба не зрозуміло? І чоловік непокірний і «некерований», який знає собі ціну і на все має власну думку, та ще й ніколи не приховує її, справді як спотикачка посеред дороги: поки лежить на місці — не обминути.

То ми сьогодні повинні і хочемо подякувати і віддати належне прокурору Дніпропетровської області Володимиру Шубі. Корпункт «ГУ» за згодою Володимира Васильовича проводив на Дніпропетровщині акцію «Листи читачів» «Голосу України» — на стіл прокурору області» А в якості листа-скарги ми, журналісти, поклали йому на стіл свою статтю. З коментарем, за підготовку якого маємо також подякувати й відомій у Дніпропетровську адвокатській компанії «Шерман» та її генеральному директору Іллі Бондарю.

І якщо коротко, то фінал цієї історії справді найкраще «пояснюють» відомі Шевченкові слова: «борітеся — поборете». Випадок з Дубачинським в цьому навіть повчальний. Володимир Федорович щойно отримав з обласної прокуратури офіційне повідомлення за підписом Володимира Шуби. Читаємо:

«З урахуванням того, що під час провадження попереднього слідства, обставини, за якими порушувалася кримінальна справа, не підтвердилися, прокурором Новомосковського району постанови про притягнення Вас як обвинуваченого та про обрання стосовно Вас міри запобіжного заходу підпискою про невиїзд були скасовані. Слідчим райпрокуратури кримінальну справу закрито на підставі ст. 6 п.2 КПК України за відсутністю ознак складу злочину.

Наслідки розслідування вказаної кримінальної справи було розглянуто на колегії прокуратури області. За грубі порушення кримінально-процесуального законодавства, допущені в ході розслідування кримінальної справи, заступнику прокурора району Нероді Д. В. і слідчому прокуратури Серченку О. Е. оголошено догани. За неналежний прокурорський нагляд за розслідуванням вказаної кримінальної справи порушено клопотання перед Генеральним прокурором України про усунення прокурора Новомосковського району Рудя І. І. із займаної посади».

Все ясно? Одне запитання у нас, одначе, ще залишається. Чи не замало лише звільнення «із займаної посади» прокурора? Адже коли Дубачинський утримувався у камері-ізоляторі попереднього слідства, його господарству завдано неабияких збитків.

Але це вже, погодьтеся, питання, вирішення яких в компетенції Генеральної прокуратури.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
Анатолій ПОНОМАРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Мал.
Вадима СИМИНОГА.

Гідна поведінка в негідній ситуації

Лікар Мойсей Танцюра та фельдшер Ананій Мазур працювали в лікарні ім. Павлова під час окупації нацистами Києва і, ризикуючи життям, рятували психічно хворих людей від смерті. Після визволення міста 1944 року багатьох працівників лікарні, зокрема Танцюру і Мазура, було репресовано. Їх звинуватили в сприянні фашистам у знищенні пацієнтів, які перебували на лікуванні в стаціонарі. Однак на суді, завдяки свідченням медперсоналу та родичів хворих, з'ясувалося протилежне. З'ясувалося, що Танцюра і Мазур рятували пацієнтів від розстрілу і смерті в газових камерах. Згідно з довідкою, наданою Державним архівом СБУ, військова Колегія Верховного Суду СРСР 22 лютого 1946 року скасувала вирок військового трибуналу військ НКВС Київської області за відсутністю в діях М. Танцюри і А. Мазура складу злочину...

Щороку Асоціація психіатрів та Асоціація медичних психіатричних сестер України нагороджує своїми преміями ім. Танцюри (лікарів-психіатрів) та ім. Мазура (психіатричних сестер/фельдшерів) медпрацівників «за гідну поведінку в негідній ситуації».

Людмила Олексіївна КОТКО.

Премію ім. М. Танцюри за 2000 рік одержала лікар-психіатр Гейківської обласної психоневрологічної лікарні (Дніпропетровської області) Людмила Котко. Людмила Олексіївна обстоює інтереси своїх пацієнтів та дотримання їхніх прав. 1981 року лікар Котко була одним із ініціаторів відкриття на базі лікарні відділення для хворих, які втратили родинні зв'язки та фактично залишені напризволяще. На ті часи це відділення було унікальне не тільки для України, а й для всього Союзу, а досвід його роботи — не типовий для радянської психіатричної системи. Його високо оцінили фахівці Західної Європи, Австралії та Канади.

Алла Михайлівна ТОКАР.

... У роботі Алли Михайлівни Токар — головної медсестри Жданівської обласної психіатричної лікарні (Донецька область) було достатньо «нестандартних ситуацій». Вона неохоче розповідає про це, стверджуючи, що ці ситуації — невід'ємна частина роботи зі складним, специфічним контингентом хворих. Досі Алла Михайлівна з тремтінням в голосі пригадує про напад на неї пацієнта. Це було в 70-ті. Токар тількино вийшла на роботу після другої декретної відпустки. Під час її чергування у відділенні хворий у стані афекту напав на неї і почав душити. Медсестра впала і знепритомніла... Але й після цього страшного епізоду Алла Михайлівна не озлобилася, не залишила свій пост. 1996 року, коли лікарня переживала гостру фінансову кризу, завдяки Аллі Токар було зібрано гуманітарну допомогу — медикаменти й одяг для пацієнтів. Алла Михайлівна продовжує допомагати хворим, які втратили соціальні зв'язки. За її безпосередньої участі 2000—2001 року було оформлено документи для переведення 15 хворих до спецінтернату.

Сьогодні в системі охорони здоров'я України працюють 17 тисяч психіатричних сестер, середній оклад яких —168 грн. Відомі випадки, коли медпрацівники на цю зарплату примудрялися не тільки утримувати власну сім'ю, а й підгодовувати та вдягати пацієнтів. За тими функціями, що їх виконує психіатрична сестра, вона цілком заслуговує на звання сестри милосердя. І премія ім. А. Мазура є офіційним визнанням професійної придатності та гідної поведінки сестер милосердя від психіатрії. Цієї нагороди за 2000 рік удостоєна і Алла Михайлівна Токар.

Ольга ВІТЕР.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Навчаючи — допомагають, допомагаючи — економлять

Сьогодні в нашій країні налічується два з половиною мільйони людей з істотними вадами здоров'я. Тобто понад п'ять відсотків усього населення — інваліди. Це число щорічно збільшується на 200 тисяч осіб.

Десять років тому з метою фінансового забезпечення соціального захисту, трудової та медичної реабілітації людей з обмеженими можливостями і залучення їх до суспільно-корисної праці було створено Фонд соціального захисту інвалідів України.

Нині основними джерелами грошових надходжень є ресурси Державного бюджету України і штрафні стягнення за невстановлення нормативних робочих місць для інвалідів (на кожному підприємстві має бути чотири відсотки таких вакансій, а якщо норма не виконується —підприємство платить податок. Частенько працівникам фонду доводиться «вибивати» ці кошти через господарські суди). А ось на благодійні пожертвування, зі слів виконавчого директора фонду Валерія Хабарова, нині розраховувати не доводиться.

Фонд розподіляє гроші на виготовлення протезно-ортопедичних виробів, засобів пересування, придбання путівок на санаторно-курортне лікування та виплату компенсацій за невикористану путівку тощо.

На підприємствах різних форм власності задіяно понад 245 тисяч інвалідів. Чимало коштів витрачається й на створення реабілітаційних центрів (з 1991 року виділено 51 млн. 242 тисячі грн.). Значні кошти фонду затрачаються на створення нових робочих місць для інвалідів на підприємствах різних форм власності (створено 11,4 тисячі та збережено майже 19,2 тисячі робочих місць).

На думку Валерія Васильовича, відкриття Всеукраїнського реабілітаційного центру допоможе швидше розв'язати проблему працевлаштування. Тут люди з вадами здоров'я зможуть опанувати професію, яка їм до душі і під силу — чоботарі, майстри з налагодження електронної техніки, комп'ютерні спеціалісти тощо (усього 22 професії!). Особлива увага надаватиметься інвалідам, які проживають у сільській місцевості. На жаль, ці люди практично не можуть скористатися й половиною належних пільг, тому отримати якесь ремесло для них дуже важливо. Готуватимуть тут і спеціалістів, які пізніше викладатимуть у схожих регіональних закладах.

Загалом, за один заїзд, у центрі зможе навчатися 150 інвалідів. Спочатку вони пройдуть тестування та профвідбір, а потім приблизно рік (залежно від кваліфікації) освоюватимуть професію. До того ж клієнтам надаватимуть медичну реабілітацію. Планується проведення й культурно-розважальних заходів. Таким чином, затрачаючи кошти на навчання, держава готує цілком повноцінних працівників, водночас заощаджуючи витрати на створення спеціальних робочих місць.

Надія ГОРБАТЮК.

Міф про безплатну медицину

і не тільки розвінчує колективна праця відомих вітчизняних медиків та вчених під назвою «Стратегічні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні». Проект видано у рамках програми «Ініціативи в галузі охорони здоров'я» міжнародного фонду «Відродження». Заслуговує на увагу аналіз сучасної демографічної ситуації, розгляд дотеперішнього законодавчого забезпечення галузі, а також підходи до її реформування. На підставі вивчення європейського досвіду порушується питання про захист прав пацієнта.

ТАБЛИЦЯ №1

Динаміка частки витрат на охорону здоров'я у структурі ВВП

Показники	1996	1997	1998	1999	2000	2001, прогноз
ВВП номінальний, млрд. грн.,	81,5	93,4	103,9	127,1	175	208
Частка витрат на охорону здоров'я у структурі ВВП,%	4,94	5,68	4,87	4,36	3,73	4,03
В т. ч. за рахунок зведеного бюджету, %	4,02	4,42	3,5	3,0	2,47	2,69

ТАБЛИЦЯ №2

Витрати на охорону здоров'я у 1996—2000 роках (у млн. грн.)

Джерела фінансування	1996	1997	1998	1999	2000	2001, прогноз
Зведений бюджет	3273,8	4123,3	3632,0	3808,7	4306,2	5598,7
Витрати населення на платні послуги	84,7	113,0	129,0	132,7	184,0	250,0
Витрати населення на придбання медикаментів і перев'язувального матеріалу	651,0	1049,0	1272,0	1552	1928	2400
Витрати на добровільне медичне страхування	14,3	20,5	24,3	35	50	70
Благодійні пожертви	-	-	7,1	19,0	51,0	58
Разом	4023,8	5305,8	5064,4	5547,3	6519,2	8376,7

Цікавим є дослідження стану фінансування медичної сфери на тлі загальноекономічного клімату в державі. Це питання особливо актуальне під час обговорення державного бюджету на 2002 рік.

Витрати на охорону здоров'я за рахунок усіх джерел фінансування в 1996—2000 роках зростали нижчими темпами, аніж ВВП, стверджують автори «Стратегічних напрямів...». Тому частка загальних витрат на охорону здоров'я у структурі внутрішнього валового продукту з 4,6% у 1996 році зменшилася до 3,7% у 2000 році.

Аналітики проводять паралель між рівнем життя населення та станом його здоров'я. Скорочення реальних грошових доходів більшості населення, його платоспроможного попиту зумовило погіршення структури споживання. **У сукупних витратах сімей найбільша частка припадає на харчування — 65%, на оплату послуг — 16,5% і лише 12% — на придбання непродовольчих товарів. Останніми роками значно погіршилася і якість харчування. Порівняно з 1990 роком споживання на душу населення м'яса зменшилось на 52%, молока — на 44%, яєць — на 42%, рибних продуктів — на 59%.**

Із погіршенням життя пов'язано зниження рівня самозбережної поведінки населення та піклування про своє здоров'я. За даними проведеного у жовтні цього року Держкомстатом дослідження про доступність для населення медичних послуг та лікарських препаратів, третина сімей, члени яких потребували медичної допомоги, не змогла задовольнити ці потреби. Основною причиною цього переважна більшість респондентів назвала занадто високу вартість ліків, виробів медичного призначення та послуг системи охорони здоров'я.

Ці дані свідчать, по-перше, про зменшення можливостей лікувальних закладів забезпечувати населення декларованою Конституцією безплатною охороною здоров'я. По-друге, про зростання вартості одиниці послуги та ліків. По-третє, про використання входження галузі у ринкові відносини, коли за умови неможливості отримування офіційної платні фактична оплата називається пожертвою. І, по-четверте, про початок розвитку нової форми взаємовідносин населення, роботодавця та медичної установи — медичне страхування.

На відміну від інших галузей народного господарства, охорона здоров'я України майже цілком залежить від державного бюджету. Розвиток і залучення інших джерел фінансування стримується і недостатнім зацікавленням приватного сектора, і негативним ставленням з боку державних органів управління МОЗ до підприємницької діяльності у медичній сфері загалом.

Отже, медичний сервіс залишається надмірно регульованим з боку держави. Механізми ринку в ньому не задіяно, принаймні офіційно. Водночас медична сфера потерпає від проблем, що є наслідком поганого функціонування ринку. За деякими оцінками, майже дві третини ринкового обігу припадають на «тіньовий» сектор.

Так званий «тіньовий» сектор в охороні здоров'я породжує низку небажаних наслідків: зростає корупція серед частини медпрацівників, а найбідніші верстви населення взагалі не можуть отримати належну медичну допомогу. А державна медична система потерпає від хронічного браку коштів. Фінансування галузі послідовно знижується протягом семи останніх років. Бюджетні асигнування сьогодні покривають лише меншу частину від потреб, і ситуація постійно погіршується. Пацієнти платять за ліки і витратні матеріали, харчування, білизну, оплачують послуги молодшого медперсоналу. Поширено неофіційні платежі лікареві. Суми, що їх вимагають від хворих або їхніх родичів, значні, і більшість громадян неспроможна їх сплачувати.

І серед пацієнтів, і серед медичних працівників зростає невдоволення наявним станом справ, що ініціює революційну ситуацію у галузі.

Проте медики-аналітики, автори проекту, стверджують, що статистична та аналітична функції є відокремленими одна від одної, і їм було важко побудувати цілісну картину стану справ у галузі. Хоча і наведених даних достатньо, щоб уявити проблему, пов'язану із фінансуванням охорони здоров'я в Україні, і спрогнозувати наслідки такої фіскальної політики.

Ольга ВАУЛІНА.

В системі охорони здоров'я України працюють 17 тисяч психіатричних сестер, середній оклад яких —168 грн

Такі «політичні» цифри

Чому на сучасний перепис населення цікаво поглянути через призму історії

Історія вчить нащадків

З 5 по 14 грудня цього року на Житомирщині буде заповнено 30 тонн бланків. Перший Всеукраїнський перепис населення має визначити, скільки нас і хто ми.

Ветерани пам'ятають кілька таких загальнодержавних акцій. А найстаріші люди — навіть той перепис населення, що проводився невдовзі після голодомору і результати якого Сталін засекретив, а тих, хто відповідав за його проведення, звинуватив у всіх гріхах. Отож звичайнісінькі, здавалося б, цифри можуть мати колосальне політичне навантаження... Втім, політика впливала на таку, здавалося б, точну науку, як статистика, ще задовго до того, як на одній шостій суші було проголошено торжество ідей соціалізму. Заглянути в минуле корисно ще й тому, що це допоможе позбутися деяких стереотипів і штампів.

Згадаймо: переважну більшість тих, хто населяв Російську імперію, навіть людьми не вважали. Хто став би переписувати кріпаків, яких на собак міняли? Тому й відбувалися в ті давні часи тільки так звані ревізії. А перший загальний перепис населення Російської імперії відбувся 1897 року, коли країна стала набувати ознак цивілізованої держави.

Як засвідчують цифри, в Житомирі тоді проживали майже 66 тисяч осіб. Мало не половину з них, понад 30 тисяч, становили євреї. На другому місці за чисельністю виявилися великороси (залишимо терміни тогочасної статистики). Їх налічували майже 17 тисяч. Малоросами назвало себе значно менше людей — 9152. На третьому місці поляки — майже 7 з половиною тисяч. Німців було 677.

Та чи можна вірити всім цим цифрам? Крім даних 1897 року, є ще й ті, що їх було одержано 1912 року. Населення міста на той час значно зросло — до 89 тисяч. Побільшала й чисельність національних груп. Євреїв уже стало 37,7 тисячі, поляків більш як 15 тисяч, німців — більш як тисяча. Стрімко зросла кількість малоросів — до 23,4 тисячі. А от великоросів, хоч як це парадоксально, стало значно менше: тільки 10790. Чому таке падіння — більш як на шість тисяч?

Щоб зрозуміти це, знову повернімося в історію. Хоча б для того, щоб допомогти тим, хто давно закінчив школу, позбутися деяких міфів. Зокрема, і про 1654 рік як рік возз'єднання України з Росією. Бо все було значно складніше. Житомир, приміром, було приєднано до Росії тільки після другого поділу Польщі — в 1793 році (згадайте, Крим було приєднано за 10 років до того). Приєднанню Правобережжя передували бойові дії. У ніч із 7 на 8 травня 1792 року 64-тисячна російська армія (одним із чотирьох корпусів командував Михайло Кутузов) вступила на територію Речі Посполитої. Їй протистояло 30-тисячне польське військо, у тому числі й українська дивізія, що налічувала 4,5 тисячі осіб. Сили були настільки нерівні, що 23 липня польський король змушений був віддати наказ припинити опір. До речі, за все 18 століття набереться небагато років, коли Росія ні з ким не воювала. От і за поляків вона взялася через кілька місяців після того, як підписала мирний договір після чергової, третьої за це століття, війни з Туреччиною. Царський маніфест про включення Правобережної України до складу Росії датовано 27 березня 1793 року. З цими подіями пов'язане найдраматичніше засідання польського сейму. Відбувалося воно в оточенні російських військ, тож депутати просто дуже довго... мовчали. Після такого своєрідного протесту й було підписано документ про поділ Речі Посполитої. А через два роки, після третього поділу, вона взагалі перестала існувати. Тоді і було утворено Волинську губернію, центром якої судилося стати Житомиру.

Про ті давні події жителям сьогоднішнього райцентру Володарсько-Волинського (тоді це було село Горошки) нагадує пам'ятник Кутузову. Річ у тім, що більшість польських магнатів залишилися і при новій владі. А тих, які впали в немилість, замінили 65 високопоставлених російських чиновників. Серед них був і цей полководець, якому дістався тут маєток з двома тисячами душ.

Що змінилося в житті українського селянина після переходу від Польщі до Росії? Якщо в Овруцькому повіті селяни відбували на початку століття 162 дні панщини, то в кінці — вже 302...

Поляки, розбиті 1792 року, знову і знову піднімали повстання, та зазнавали поразок. І все одно навіть листівки столітньої давнини з видами Житомира підписано двома мовами — російською і польською. А замість українців росіяни бачили тут тільки малоросів, замість української мови — тільки наріччя, на якому, зрештою, навіть будь-що друкувати заборонили. То чи варто дивуватися, що багато малоросів під час перепису перетворилися на великоросів? Згадайте, як перекрутив своє прізвище той самий Голохвостий, який бігав за двома зайцями...

Та потім були події 1905—1907 років, після яких настала національна відлига. Це й була одна з причин того, чому 1912 року ряди великоросів порідішали. У всій Волинській губернії, де проживали тоді 3,8 мільйона мешканців, росіян налічували всього 38 з половиною тисяч. І це через 120 років після приєднання цього краю до Росії. А євреїв було 548 тисяч, поляків — 343 тисячі, навіть німців — 195 тисяч. З великих національних груп росіянам поступалися тільки чехи — їх було більше 27 тисяч.

А що діялося далі? Після революції на території сучасної Житомирщини було створено польський і німецький національні райони. А тепер уже мало хто й пам'ятає, що назви деяких сіл —то буквальний переклад колишніх німецьких назв. По німцях вихор історії пройшовся дошкульно — на Житомирщині їх майже не зосталося. Це наслідок передвоєнної депортації. В історії сталінських репресій є і така сторінка, що одержала назву — «Польська дорога до Казахстану». Але, незважаючи на виселення, поляки і сьогодні залишаються однією з помітних етнічних груп Житомирщини. Чехів найбільше виїхало на землю предків після аварії на ЧАЕС.

Пам'ятники на величезних братських могилах біля Житомира нагадують тепер, що це місця масових розстрілів євреїв під час фашистської окупації... Символами відродження єврейської культури в обласному центрі стали єврейська приватна школа, вуз для єврейських дівчат.

А Житомир давно став містом, у якому статистично значно переважають українці. Але час мовби застиг, бо відтоді, як порівняно невелика у відсотковому відношенні частка росіян після приєднання цього краю до імперії навчила житомирян російської мови, вони значною мірою й досі послуговуються нею. А про те, що насправді розмовляють на житомирському діалекті «великого и могучего», з подивом довідуються після того, як у російській глибинці в них з першої фрази вгадують «іноземців».

У період, який тоді називався зрілим соціалізмом, населення обласного центру зросло всього за десять років з 200 до 300 тисяч, бо, наче помпа, закачувало в себе мешканців сіл. Проте заганяло дітей україномовних батьків до російськомовних шкіл. Тепер уже російськомовні батьки, згадавши, що їх коріння в довколишніх селах, ведуть своїх дітей до україномовних шкіл.

От чому так цікаво буде довідатися, що скажуть житомиряни про себе під час цього перепису...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Репортаж

Перепис у капцях

Неділя. Дзвінок у двері. Йду відчиняти, наперед знаючи, що це обліковець. Той, кого уповноважили перелічити нас у контексті грандіозної акції перепису населення.

На порозі — невисока тіточка у смішному береті, з великим саквояжем і в капцях. На вулиці — мінус десять.

— Здрастуйте, — каже мені тіточка, що своїм виглядом нагадує маленького гномика з дитячої казки. — Дозвольте вас переписати.

— А чому ви в тапочках? — недовірливо запитую я.

— Та знаєте, я ще на першому поверсі перевзулася, щоб у кожній квартирі не роззуватися... — пояснила мені обліковець і, щоб зовсім розвіяти мої сумніви щодо мети візиту, вказала на бейдж, що підтверджував її особу й «посаду».

Жінка дістала зі свого саквояжа потрібні бланки і старанно, як школярка, почала їх заповнювати, ставлячи мені анкетні запитання. Коли черга дійшла до мого трирічного сина, він виявив бажання самостійно розповісти все «бабусі Каті» (так вона відрекомендувалася). З'ясувалося, що моя дитина з нею давно знайома.

Бабуся Катя, виявляється, працює консьєржкою в сусідньому під'їзді. А на час перепису, відгукнувшись на заклик райради, «завербувалася» в обліковці. Мовляв, 190 гривень (мінус податки), які їй пообіцяли сплатити за цю роботу, будуть не зайві в сімейному бюджеті, тим паче напередодні Нового року.

Закінчивши анкетувати мою родину, «бабуся Катя» охоче поділилася своїми враженнями про особливості нової посади. У Всеукраїнській статистичній акції вона — куратор нашого будинку №13. З мешканцями вона добре знайома: кого знає особисто, кого — візуально. Так що ходити по квартирах не боїться. За її словами, у нашому будинку «живуть дуже приємні люди — майже всі з вищою освітою». Цей факт особливо вражає «бабусю Катю». Практично в кожній родині їй пропонували каву-чай, а інколи й тарілку борщу.

— І живуть у нас люди добре, цікаво, — коментує свої ділові візити «бабуся Катя». — В одній квартирі була, де дуже тварин люблять. От у вас дитяча кімната, а в них — «тваринна»: все там обладнано для собак і кішечок. Постелі в корзинках м'які, мисочки різні... Ну, добре. Забалакалася я, працювати треба.

З бокової кишеньки її саквояжа поруч з ручками виглядав валідол. Помітивши мій запитливий погляд, обліковиця зітхнула, мовляв, про всяк випадок, адже робота з людьми, а люди хоч і хороші, але всіляке буває...

Ольга ВІТЕР.

І військам — облік та контроль

Під час проведення Всеукраїнського перепису населення буде охоплено 100 відсотків військовослужбовців строкової служби, кадрових військових та військових пенсіонерів, членів їхніх родин, інших громадян, що проживають на територіях закритих військових містечок, де встановлено режим входу за перепустками, повідомляє прес-служба МО України. Не залишаться поза увагою військові шпиталі та санаторно-курортні установи Міністерства оборони України.

Організацію та проведення перепису населення у військових частинах та з'єднаннях Збройних Сил України покладено на обласні військові комісаріати та Республіканський військовий комісаріат АР Крим. Створено спеціальні групи, забезпечені окремими приміщеннями, належним інвентарем, засобами зв'язку, транспортом. Кількість персоналу таких груп передбачено з розрахунку один обліковець на 250 респондентів.

Напередодні перепису інструкторсько-методичні заняття відбулися у Сімферопольському гарнізонному Будинку офіцерів.

На фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ): *голова комісії з перепису старший лейтенант Володимир Новохацький роз'яснює членам екіпажу ракетного крейсера «Україна», як слід заповнювати анкети.*

Згадайте, як перекрутив своє прізвище той самий Голохвостий

Повертаємося на свої колеса

Харківський велосипедний завод (ХВЗ) уперше за останнє десятиліття нарощує обсяги виробництва.

— Завдяки вітчизняному інвестору — виробничо-торговій фірмі «ЮСІ», — каже директор ХВЗ Іван Каплун, — велосипед з нашою маркою знову стане не рідкістю і не розкішшю, а найдоступнішим усім нашим співгромадянам засобом пересування. Та й, сподіваюся, покаже себе на спортивних аренах світу. Дайте лише строк, щоб міцніше стати на колеса.

Колись найбільший у країні ХВЗ, який досяг наприкінці вісімдесятих випуску 865 тисяч велосипедів на рік, встановив в різний час на велотреках світу кілька світових рекордів, останніми роками, не без допомоги, звісно, своїх «доброзичливців», докотився до такого життя, що близько року взагалі стояв під амбарним замком мертвим монстром, відрізаним від усіх комунікацій цивілізації.

Запущені рік тому основні цехи заводу з кожним місяцем збільшують випуск готової продукції.

— Ми дотримуємося старої надійної класичної конструкції, — веде далі директор І. Каплун, — працюємо на масового споживача. Головний принцип — велосипед має коштувати не більше однієї середньостатистичної сільської зарплати.

Нині на конвеєрі п'ять основних модифікацій. На черзі випуск туристичних і спортивних велосипедів. Велосипеди з маркою ХВЗ, до речі, здобували і світове, і олімпійське золото. В унікальному заводському музеї нам розповіли кумедний випадок, що стався на одній зі світових першостей. Коли наш велосипед, не витримавши навантажень спекотного змагання, зламався і довкола спортсмена, який лідирував і зазнав невдачі, зібралися люди, фахівці ніяк не могли зрозуміти, що воно за така нікому не відома у світі фірма «Ікс бе три».

Чи можна розраховувати на те, що українські спортсмени найближчим часом пересядуть на вітчизняну марку? Безперечно, переконаний директор. Та головне завдання, яку ставить перед собою керівництво підприємства, — відродити масове виробництво «вседорожників», повернути втрачені позиції на ринках СНД. А отримання міжнародного сертифіката якості дало змогу ХВЗ вийти на інші ринки Європи й світу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Велосипеди з маркою ХВЗ здобували і світове, і олімпійське золото

5. Серед людей — як у людей

 Сім діб Києва

Підприємець Н. з Куренівського ринку могла очікувати від свого конкурента В. будь-якого свинства, тільки не вибухівки з будильником. Пакунок передали серед білого дня на робочому місці з найкращими побажаннями, в які жінка не повірила, звернувшись у міліцію.

Так просто оперативники вийшли на замовника невдалого замаху. Але через кілька днів до чергової частини надійшов сигнал про пожежу на Куренівці — горів «бізнес» Н. ...

Усе непросто

— Нічого не дається просто, — сказав того пізнього вечора заступник начальника штабу — начальник оперативного відділу Головного управління МВС України Євген Башаров. — Бо працювати доводиться в екстремальних умовах, зі злочинцем з непередбачуваною психікою і неадекватною поведінкою.

Полковник казав менше, ніж міг. Сьогодні замахи на особу дедалі частіше зумовлюють приватні та корпоративні комерційні інтереси. Одна кримінальна справа часом породжує іншу — цілком самодостатню. На пошук злочинця, бува, не вистачає календарного року. Адміністративний нагляд за вчорашніми «зеками» сьогодні більш жорсткий, ніж колись, зате соціальна адаптація осіб, які відбули покарання, не витримує жодної критики — працевлаштувати не вдається навіть законослухняних громадян.

Спостерігаючи за напруженою роботою групи оперативних черговиків під орудою підполковника Сергія Сергєєва, ми переконалися: багатьох тягне у столицю. Серед «щипачів», «гопників», аферистів — непрохані гості. На автовокзалі міліціонери патрульно-постової служби «вирахували» і затримали озброєну «групу гастролерів» з Хмельницького, що промишляла розбоями серед автолюбителів —доведено 16 епізодів, трьох охоронців правопорядку відзначено за професіональну роботу — іменними годинниками. На Оболоні бійці відділу держслужби охорони затримали грузинів за підозрою в пограбуванні квартири. На залізничному вокзалі у пасажирів стріляли грабіжники «європейського виду» (узято — з повідомлення «Інтерфаксу»). І так далі, і тому подібне — 120—145 злочинів на добу, чимало з яких нас, цивільних, просто приголомшує своєю зухвалістю.

... На пульт служби «02» надходить виклик з вулиці Довнар-Запольського. У розпачі через пограбування квартири — відома в журналістських колах людина, чиє ім'я недавно згадували у вищих ешелонах влади.

…Слідчо-оперативна група піднімається на останній поверх будинку, які споруджували колись, ніби під копірку. Очевидне — неймовірне: до кімнати проникли через горище, прорізавши в ньому підлогу, яка з іншого боку є стелею останнього поверху будинку. І це — серед білого дня, доки господар був на роботі. Викрали значну суму грошей валютою, не чіпаючи золоті вироби, відео- та аудіотехніку.

Експерти-криміналісти, слідчі, оперативники починають чаклувати у пошуку слідів зловмисників. Схоже, «наводив» на квартиру той, хто був на короткій нозі з господарем. Але, цілком імовірно, що й тут побували «гастролери».

Тієї доби у Києві скоєно 15 квартирних крадіжок, 12 з яких «по гарячих» не вдалося розкрити. Не тому, що вони безнадійні — бо потребують грунтовного кримінального розслідування. Зате за час чергування підполковника Сергєєва розкрили 16 раніше скоєних злочинів, що свідчить про високу ефективність столичного кримінального розшуку. Чимало офіцерів вважає, що вона навіть переважає ефективність управління по боротьбі з організованою злочинністю, яке, схоже, має більше привілеїв за інші підрозділи. Усе непросто?

Прапорщик Сергій Клименко — старший зміни «02»

«Я — вбив людину»...

Місяць стояв на небі мало не в повні, а це було вірною ознакою того, що дівчата зі служби «02» не нудьгуватимуть.

Цього разу зміною керує старшина Наталя Житовоз, котра за дев'ять років служби наслухалася чимало чужого горя. Поруч — сержанти Тетяна Морма і Тая Даданенко. Дівчата згадують про вибухівку біля якогось ліфту і клофелін, підсипаний комусь у спиртне. Запевняють, що найбільше сигналів надходить з таких місць, як торговельний центр «Колібріс» на Борщагівці або розважальний комплекс в Гідропарку.

— А було, пролунав дзвінок — і мовчання, — каже сержант. — Тільки важке дихання вказує на присутність абонента. Я наполягаю: кажіть, вас слухають. І раптом голос: « Я щойно вбив людину». Ніде правди діти, я розгубилася навіть. Заспокойтеся, кажу, як це сталося? З'ясовується, чоловік був за кермом і збив уночі пішохода. Чого тільки не буває серед людей...

Нам, журналістам, це вже добре відомо. І що приємно, часто історії завершуються, як у людей.

...У магазині «Спорт-плюс» на проспекті Перемоги, попри неабияку пропозицію товару, було малолюдно. Скоро залишився один покупець, котрого, схоже, також мало цікавив спортивний одяг. Так, зрештою, і було, бо раптом він витяг пістолета, наставивши його на продавця Андрія Гулевича. «Пограбування», — театрально повідомив, але дограти до кінця свою роль так і не спромігся. Андрій Гулевич обеззброїв зловмисника у короткій сутичці і викликав міліцію.

Служба «02» відповіла одразу.

Сергій ВЛАД.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

(Продовження. Початок у №№ 230—234)

Наряд «Беркута» на чергуванні

Грабіжників підвели... памперси

 ДАІ

Деякі злочини правоохоронцям допомагають розкривати лише інтуїція та набутий з роками досвід. Підтвердження того — випадок, який нещодавно стався зі співробітниками ДАІ Кобеляцької окремої роти ДПС Полтавської області.

Між автоінспекторами і пасажирами зупиненого автомобіля «Ауді-80» зав'язалася невимушена розмова. Але невиправданий поспіх і нервове напруження з боку подорожан насторожили вартових порядку. Увагу інспектора привернув довгастий згорток у тканині.

— Це для самозахисту, — почав виправдуватися водій, коли з'ясувалося, що загорнуто було мисливську рушницю.

З документами на носіння зброї начебто все було гаразд. Та автоінспекторів уже зацікавило інше — салон легковика був ущент заповнений памперсами.

— Веземо в комерційних цілях, — була відповідь.

Щоправда, наступну «знахідку» водій пояснити не зміг — у дорожній сумці, схований під сидінням, було виявлено патрони, пристрій для відмикання замків, чорні шапочки з вирізами для очей, страхувальний шнур, мисливський ніж, одне слово — повний набір автограбіжників. Не могли пасажири пояснити і те, що за кілька годин до цього алюмінієві зливки і 19 упаковок памперсів було викрадено із причепа «КамАЗу», який належав дніпропетровському товариству з обмеженою відповідальністю «Глобус». Після таких аргументів нічним шукачам пригод зоставалося лише зізнатися у скоєному.

Володимир ЕННАНОВ.

 Вітчизняний стиль

Зв'язківці проголосують за себе

Під цим рефреном 8 грудня в Києві відбулися перші загальні збори Всеукраїнської громадської організації «Зв'язківці України».

І хоча в доповіді голови Держкомітету зв'язку та інформатизації Станіслава Довгого за традицією багато уваги було приділено досягненням, проблемам і перспективам розвитку галузі, ні сам доповідач, ні активісти організації, які виступили в дебатах, не приховували, що такий масштабний захід аж ніяк не випадково провадиться, по суті, напередодні старту передвиборчого марафону.

Гадаємо, зв'язківці поскромничали. Збори цілком можна було назвати з'їздом як за кількістю учасників (більш як 400 делегатів з усіх регіонів), так і за кількістю громадян нашої країни, яких вони представляли: галузь налічує більш як 250 тисяч працівників. Додати сюди членів їхніх сімей — і ми матимемо дуже й дуже могутній загін виборців. Причому досить організований: уже за родом своєї професіональної діяльності зв'язківці у всі часи відзначалися підвищеною дисципліною.

У принципі структуроване громадянське суспільство не можна уявити без громадських організацій, які в країнах з розвиненою демократією відіграють досить значну політичну роль, обстоюючи на всіх владних рівнях свої корпоративні інтереси. А в наших реаліях строкатості блоків і партій з однотонними, абстрактно невиразними політичними платформами і пустодзвінними гаслами добре структурована, дисциплінована, яка має розгалужену мережу своїх осередків, громадська організація автоматично перетворюється на самостійну політичну силу. Тим більше нею може стати товариство «Зв'язківці України», бо саме вони володіють і керують передачею інформації за допомогою і сучасних телекомунікаційних систем, і за допомогою 60 тисяч традиційних її носіїв — оспіваних у віршах і піснях листонош.

Цілком усвідомлюючи це як учений-системник, Станіслав Довгий у своїй доповіді вельми чітко сформулював позицію, що її зобов'язана, з його точки зору, посісти очолювана ним громадська організація на наступних виборах: зв'язківці повинні підтримати ті політичні партії та блоки й тих політиків, хто у своїх програмах певною мірою конкретизує наміри щодо підтримки зусиль цієї галузі у всезагальному впровадженні інформатизації та IP-технологій в Україні.

Отож поставлене завдання — вельми благородне. У ньому корпоративні інтереси зв'язківців повною мірою збігаються з інтересами всього нашого суспільства. От тільки вдалося б нашим працівникам усіх видів зв'язку перешкодити використанню могутніх технічних і технологічних інформаційних ресурсів, серед них й Інтернету, що є в їхніх руках, для просування в парламент деструктивних політичних сил. А в тому, що несанкціоновані президією громадської організації спроби використати цей ресурс поряд з адміністративними будуть активно робитися насамперед заможними партіями і блоками, годі й сумніватися. Як кажуть, навчені гірким досвідом попередніх років.

Утім, чекати результатів політичних зусиль зв'язківців України залишилося недовго. Вибори не за горами.

Ігор НАУМЕНКО.

■ *Фотофакт*

Новий причал для перевантаження зрідженого пропан-бутану відкрито на території Іллічівського морського торгового порту.

На знімку: *директор ТОВ «Айгаз-Україна» Сергій Луговцев (праворуч) розповідає голові Одеської облдержадміністрації Сергію Гриневецькому (ліворуч) і начальнику Іллічівського морського порту Станіславу Стребку (в центрі) про можливості газового обладнання.*

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Канцлер Шрьодер хоче наблизити нас до Європи

Економічні реформи та приватизація цікавили високих гостей найбільше

(Початок на 7-й стор.).

Як пише «Франкфуртер альгемайне цайтунг», Леонід Кучма подякував канцлерові за спробу наблизити Україну до європейського співтовариства, але «її населенню добре було б знати, що це станеться ще під час перебування його на посту Президента». За повідомленням кореспондента газети, Л. Кучма сказав також, що Україна хоче стати не тільки членом ЄС, а й НАТО, «якщо її туди пустять».

Проте головною темою двосторонніх урядових консультацій була економіка. Герхарда Шрьодера в поїздці супроводжували міністр фінансів Ганс Айхель і представники німецької індустрії, а також міністр внутрішніх справ Отто Шилі. Українські економічні реформи та приватизація цікавили високих гостей найбільше. Втім, й іншим питанням приділено було багато уваги. Як повідомляє відомство преси та інформації, німецька делегація привезла до Києва добру новину про те, що Паризький клуб згодний реструктуризувати борг України західним країнам (його німецька частина становить 650 млн. марок), термін платежу якого — вересень наступного року. Тепер Україні надається «передих»: вона матиме повернути кредит через 12 років. Про що сторонами було підписано відповідну угоду. Герхард Шрьодер сказав, що це створює передумови для відновлення страхувальним банком «Гермес» видачі гарантій німецьким підприємцям, які працюють або бажають працювати у нашій країні. Отже, за словами Герхарда Шрьодера, Німеччина підтримує процес економічних реформ в Україні.

Ще одна важлива тема, яку обговорювали в Києві, привернула увагу німецької преси: безпека атомних станцій і зберігання, а також переробка їхніх відходів. Не без полегшення сприйняли в Німеччині відмову України від кредитів Європейського банку реконструкції та розвитку на добудову атомних реакторів на Хмельницькій і Рівненській атомних станціях, вважаючи їхні умови неприйнятними. Бундесреспубліка мала виділити на такі цілі майже 2 млрд. марок. Рішення про це довго дискутувалося в Німеччині на всіх рівнях торік, а канцлерові довелося витримати досить сильний спротив німецьких «зелених». «Тепер, — сказав Шрьодер у Києві, — спірне питання про добудову двох реакторів у Хмельницькому та Рівному не є німецько-українською темою».

Але, як і раніше, актуальною залишається тема безпеки атомних станцій, зберігання та переробки відходів АЕС. Тому Німеччина братиме участь у дослідженнях з атомної безпеки в науковому центрі в Славутичі. Адже в неї ця проблема нітрохи не менша: під час кожного перевезення відходів власних атомних станцій на рейки буквально лягають тисячі активістів руху проти використання атомної енергетики. Тепер українські та німецькі вчені разом сушитимуть голови, аби розв'язати проблему: про це підписано відповідну угоду, пропозиції якої мають бути реалізовані впродовж двох років.

Канцлер приїхав і з іншими подарунками. Напередодні його візиту до Києва з Німеччини повернулися 5 тисяч молодих менеджерів, котрі проходили практику і підвищували кваліфікацію на німецьких підприємствах, у фірмах і банках. Так Герхард Шрьодер підтримав українську ініціативу про підготовку управлінських кадрів у сфері підприємництва. І ще 150 молодих фахівців-менеджерів вирушать на стажування до Німеччини вже на початку наступного року.

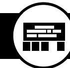
І відомство преси та інформації при бундесуряді, і німецькі газети не залишили без уваги питання, без вирішення яких України, навіть за підтримки Герхарда Шрьодера, шлях не тільки до ЄС, а й до просто цивілізованого, демократичного суспільства заказано, — права людини і свободу преси. Хоча українська сторона і намагалася переконати високих гостей, що в нас з цим усе гаразд, канцлер Німеччини зазначив: «Немає нічого доброго, чого не можна було б зробити кращим». Багато німецьких газет з цих питань єдині у своїй думці: можлива причетність Президента Кучми до зникнення та вбивства журналіста Георгія Гонгадзе, а також те, що він тримає в руках засоби масової інформації з допомогою підгодівлі їх з Державного бюджету (в Німеччині немає державної преси. — **Авт.**), змушують сумніватися в наявності цих свобод в Україні.

А міністр внутрішніх справ Отто Шилі найбільше занепокоєний, аби відсутність цих свобод не додала Німеччині нового потоку політичних біженців, і не тільки з України. У рамках боротьби з міжнародним тероризмом його відомство допомагає зміцнювати українські кордони на її західних рубежах. Для цього воно виділило прикордонному відомству України 300 тисяч марок. Деякі газети зрозуміли цей подарунок нашій країні надто буквально: щоб кордони українського криміналітету не переходили кордонів.

Ну а вже загальна радість з приводу закладання каменю у зв'язку з будівництвом нового німецького посольства в Україні була воістину безмежна. Ніхто не забув пригадати, що Німеччина — друга після Голландії країна, котра збудує в Україні власний будинок, і особливо те, що розташований він буде в центрі столиці, навпроти найкрасивішої Київської опери. Ось тільки опублікувати знімок майбутньої споруди не ризикнули. Це зрозуміло, адже в такому разі всі переконалися б, як бездушне сучасне «творіння» німецького архітектора Розенгаймера псує цей старий, цілком київський, куточок столиці. Хоча, правду кажучи, одне інформаційне агентство повідомило, що київське відомство з планування міста до останнього боролося проти будівництва цього безглуздого для старої частини Києва будинку. Але битву програно. А як устояти?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Оголошення

Буковинець, який поставив діагноз Великому Кобзареві

Чернівецький лікар Петро Коваленко став автором сенсації. Він написав і видав книгу, якої давно чекали, — про хвороби й причину смерті Тараса Шевченка. Похвально, що за цю складну тему взявся не аматор, а професійний медик, котрий, окрім усього, ще й добре володіє пером і відносить себе до щирих українських патріотів.

Автор починав, як образно мовиться, з табули раси, себто з чистої дошки. Адже лікарі, які надавали поетові медичну допомогу, не залишили ніяких спогадів про його недуги. Петро Коваленко мав перед собою лише фрагменти висновків тогочасних ескулапів, які не проливали світла на діагноз хвороби Великого Кобзаря. Навіть відомий лікар А. Козачковський (він часто обстежував Тараса Григоровича) жодним словом не обмовився про це у власних спогадах, хоча знав свого пацієнта досить добре. Починаються вони індиферентною фразою: «Шевченко приїхав до мене знову хворий». Ідеться про 1845 рік, коли здоров'я поета різко погіршало. Залишилися й інші мемуари. Проте в них теж домінують загальні фрази: хворів, лежав, мав лихоманку, застудився...

У медичному висновку про хворобу і смерть Т. Шевченка вжито застарілий термін недуги, відомий під назвою «водянка». Вона, стверджується в ньому, доконала поета.

Писав про свої болячки у листах і щоденниках і сам Тарас Григорович. Однак він користувався їх народними назвами: прищі, золотушні нариви, напади лихоманки, скорбут, застуда, почервоніння ока, пчихання, кашель...

Першу спробу дослідити цю тему зробили відомі українські медики М. Коломійченко та В. Горленко. Вони видали в 1964 та 1982 роках свої розвідки, в яких наблизилися до розгадки діагнозу Тарасової хвороби. Але, як слушно зауважив професор, завідувач кафедри пропедевтичної терапії Буковинської медакадемії Олександр Волошин, у цих джерелах недостатньо враховані провокуючі фактори зовнішнього середовища стосовно виникнення ревматизму, а також залишилася поза увагою роль шкідливих кислот і фарб, якими користувався Т. Шевченко як художник і гравер. Окрім того, нічого не згадано про негативний вплив таких токсичних чинників, як тютюн і алкоголь, останній з яких особливо згубно впливав на здоров'я поета і викликав розвиток цирозу печінки.

Безумовно, що в середині XIX століття медицина була дуже далека від теперішнього розуміння складної природи ревматизму та його ролі в розвитку вад серця з наступною серцевою недостатністю. Саме це врахував П. Коваленко, розглядаючи старий термін «водянка» не як самостійне захворювання, а як важкий прояв ревматизму та хронічної серцевої недостатності, на тлі яких розвинулася загальна набряклість, асцит і набряклість легенів.

Отже, на думку фахівців, Петро Коваленко переконливо довів, що основною хворобою Т Шевченка був ревматизм, складні вади серця, їх важке ускладнення у вигляді хронічної серцевої недостатності, а також цироз печінки гемодинамічно-токсичного походження. Крім того, автор проаналізував усі інші хвороби, з урахуванням їхнього впливу на ту причину, котра призвела до смерті Т. Шевченка.

Петро Коваленко також з'ясував, що в 47-річному віці у Тараса Григоровича було багато хвороб, які мали застудний характер і могли створити передумови для розвитку ревматизму будь-коли, навіть до заслання. Дуже серйозними та небезпечними були інфекційні захворювання, черевний та висипний тиф, від якого часто гинули люди, а життя поета теж трималося на волоску. До смертельно небезпечної недуги слід також віднести захворювання 1845 року, яке стало поштовхом до написання «Заповіту». Доля зберегла Шевченкові життя навіть тоді, коли він разом з М. Костомаровим узимку 1847 року вночі проламався на льоду Дніпра і ледь не загинув у крижаній воді.

Проте, як стверджує Петро Коваленко, найбільш згубним і фатально небезпечним для здоров'я Тараса Григоровича слід вважати період заслання та набутий там ревматизм, який потім, в умовах вогкого й холодного клімату Петербурга призвів до руйнування серця, а відтак і смерті Т. Шевченка.

З історії медицини і літератури відомо багато прикладів, коли видатні письменники йшли в небуття від ревматизму та його ускладнення. Саме він доконав у холодному Сибіру на каторзі талановитого українського поета-революціонера Павла Грабовського. Тарас Григорович врятувався тому, що потрапив у порівняно теплу кліматичну зону.

Від ревматизму померли Михайло Коцюбинський, Вольфганг-Амадей Моцарт, Оноре де Бальзак.

Одне слово, Петро Коваленко детально й скрупульозно «відреставрував» перебіг хвороби Великого Кобзаря. Вперше ми одержали таке грунтовне й переконливе видання. Автор встиг потримати у своїх руках сигнальний екземпляр книги, яку назвав словами Тараса Шевченка «Серце моє трудне, що в тебе болить?», прочитати схвальні відгуки на неї. А через кілька місяців по цьому дослідника не стало. Його зболене серце теж зупинилося.

Василь БАБУХ.

Фотофакт

У Севастополі на площі Нахімова біля Вічного вогню.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО.

«Золоте руно» для одеситів

В Овідіополі розпочато спорудження копії давньогрецького корабля «Івлія». На ньому планується подорожувати в Чорному та Середземному морях за маршрутами, прокладеними еллінськими аргонавтами.

«Золотим руном» мореплавців стануть дослідження у галузях стародавньої історії, географії та етнології, підводної археології, біології та екології моря, мореплавання й кораблебудування.

Ентузіастом спорудження вітрильно-веслового судна став одеський вчений Михайло Агбунов, а спонсорами проекту — низка компаній, громадських організацій та фондів. Очікується, що вже влітку наступного року «Івлія» вийде у своє перше плавання.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Молодогвардійці повернулися

У центральному сквері Луганська встановлено пам'ятники-погруддя трьох членів краснодонського підпілля — Любові Шевцовій, Івану Земнухову та Віктору Третьякевичу. Останніми роками вони постійно ставали об'єктами уваги збирачів металу. У рамках підготовки до 60-річчя краснодонського комсомольського підпілля обласна організація СДПУ(о) взялася відновити всі пам'ятники. Сьогодні порушено питання про перейменування цього скверу на сквер імені «Молодої гвардії».

Алла АНТИПОВА.

Спорт

■ Бокс

Кличко—старший діяв за планом

Поєдинок у Гамбурзі (Німеччина) за титул інтерконтинентального чемпіона (WBA) у суперважкій категорії між українцем Віталієм Кличком та американцем Россом П'юрітті найменше нагадував якусь хлоп'ячу помсту за брата. Наш майстер провів поєдинок на високому тактичному й технічному рівні, як кажуть, з холодною головою.

Звичайно, прихильники славних братів не забули, як три роки тому в Києві П'юрітті, прикинувшися «шлангом», тримав глибоку оборону в поєдинку з Володимиром Кличком. А потім, коли киянин втомився, «ввімкнув» повну потужність і виграв бій.

Віталій Кличко, зрозуміло, на все це зважив і досяг бажаного. Упродовж зустрічі він мав незаперечну перевагу. Здавалося, ось-ось залізобетонна щелепа американця не витримає. Але не витримала брова. І все закінчилося технічним нокаутом в одинадцятому раунді.

— Не вірив, що Віталій може бити так сильно, як сьогодні, — сказав переможений...

■ Біатлон

«Срібний» почин

Кубок світу-2001/2002. Перший етап. Хохфільцен (Австрія). Жінки. Олена Зубрилова виграла срібну медаль у перегонах з переслідування. А «золото» здобула шведка Магдалена Форсберг.

■ Спортивна гімнастика

Чудовий початок кар'єри

Українка Тетяна Ярош стала абсолютною переможницею на традиційному розіграші Кубка Тюніті в Японії. Це перша перемога талановитої гімнастки на турнірах такого рангу. Як кажуть у таких випадках, у добрий час!

■ Хокей

Почали з перемоги

Чемпіонат світу серед молоді (U-20). Перший дивізіон. Цельтвег (Австрія). У стартовому матчі збірна України (тренер Олександр Куликов) виграла у польських одноліток — 3:2.

■ Футбол

Скрипник і Шевченко забивають, а Мунтян їде на Кавказ...

У чергових матчах національних чемпіонатів відзначилися українські майстри. В турнірі бундесліги (Німеччина) бременський «Вердер» здобув перемогу над клубом «Сан-Паулі» (Гамбург) — 3:0. Рахунок з пенальті на 19-й хвилині відкрив Віктор Скрипник. Це вже третій у п'яти поєдинках реалізований українцем одинадцятиметровий.

Андрій Шевченко на 23-й хвилині домашнього матчу «Мілана» проти «Ювентуса» в чемпіонаті італійської серії А забив красень-гол у «дев'ятку». Але гостям вдалося врятуватися від поразки, реалізувавши пенальті (Дель П'єро) — 1:1.

А заслужений майстер спорту, заслужений тренер України Володимир Мунтян дав згоду протягом трьох років очолювати клуб елітної російської ліги — «Аланія» з Владикавказа. До останнього часу Володимир Федорович працював головним тренером київської «Оболоні».

■ Гандбол

Самі невдачі

. Чемпіонат світу серед жінок. Больцано (Італія). Група А. Збірна України програла ще два матчі: данським спортовкам — 16:30 і команді Франції — 25:30.

***

Минулої суботи опівдні трагічно обірвалося життя президента і головного тренера київського жіночого баскетбольного клубу ТІМ-СКУФ, донедавна одного з наставників національної збірної України — Ігоря Ткаченка. Панахида і прощання з небіжчиком відбудуться сьогодні за адресою: вул. Срібнокільська, 1/2, кв, 67. Похорон — на Лісовому цвинтарі о 14.00.

***На знімку:** подружжя тренерська пара — Ігор та Марина Ткаченки.*

«Трудова Україна» підтвердила входження до блоку «За єдину Україну!»

До другого багатопартійного та впливового передвиборного блоку — «За єдину Україну!» де-юре приєдналася партія «Трудова Україна». Таке рішення ухвалив III з'їзд партії, що відбувся у суботу в Миргороді Полтавської області.

До керівних органів блоку від «Трудової України» увійдуть голова партії Сергій Тігіпко, члени політвиконкому партії, народні депутати Ігор Шаров та Дмитро Табачник.

У своєму виступі С. Тігіпко заявив, що «Трудова Україна» «об'єднує свої лави з чотирма сильними центристськими партіями» (Народно-демократична партія, Партія промисловців та підприємців, Партія регіонів, Аграрна партія). За його словами, створення блоку «За єдину Україну!» покликане, зокрема, консолідувати «зусилля для формування відповідальної та конструктивної більшості» в парламенті. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна» (з посиланням на прес-реліз партії), офіційну угоду про формування блоку буде підписано 15 грудня на об'єднавчому форумі в Києві.

А ось виборчий список партії «Трудова Україна» поки що не сформовано, але, як заявив С. Тігіпко на прес-конференції, можна казати про те, що до нього увійдуть лідер партії Сергій Тігіпко, керівник однойменної групи в парламенті Ігор Шаров, народні депутати Андрій Деркач і Дмитро Табачник. Під час роботи з'їзду, **як повідомляє «Інтерфакс-Україна»,** С. Тігіпко, як координатор проведення широкомасштабної громадської акції «Діалог» у новому блоці, ознайомив з першими результатами цієї акції і розробленими на їхній основі ключовими ініціативами. Зокрема, щодо реформування охорони здоров'я, коригування підходів до формування тарифів на житлово-комунальні послуги, підтримки етнічних українців за кордоном, розв'язання проблеми регіональних мов. Ініціативи входитимуть до стратегічної програми розвитку країни «Бачення майбутнього України» і «Програми конкретних справ». На їхній основі, за результатами «Діалогу», буде розроблено передвиборну програму блоку «За єдину Україну!».

Фото УНІАН.

У першій п'ятірці НРУ — Удовенко, Танюк, Коваль, Ключковський і Григорович

Тим часом партійці Народного руху України на своєму 12-му з'їзді минулої суботи підтвердили входження партії до блоку «Наша Україна». За це рішення проголосували 174, проти — 2, утрималися 9 делегатів з'їзду.

За рішенням з'їзду, НРУ створює виборчий блок спільно з Українським народним рухом, партіями «Реформи і Порядок», «Солідарність», Християнським народним союзом, Конгресом українських націоналістів, Республіканською християнською партією, партією «Вперед, Україно!», Молодіжною партією України і Ліберальною партією України, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

З'їзд прийняв рішення про обрання В. Ющенка лідером блоку. Центральному проводові НРУ доручено обрати делегатів на міжпартійний з'їзд блоку. З'їзд НРУ рекомендує партіям—учасницям блоку провести міжпартійний з'їзд виборчого блоку 12 січня 2002 року в Києві.

Виборчий список партії, затверджений на з'їзді, складається із 48 осіб. У першу п'ятірку ввійшли лідер партії Геннадій Удовенко, народний депутат Лесь Танюк, керівник апарату Верховної Ради В'ячеслав Коваль, народний депутат Юрій Ключковський, народний депутат Лілія Григорович.

Іще в перерві роботи з'їзду заступник голови НРУ Юрій Ключковський висловив перед журналістами думку, що НРУ не має наміру ділитися своєю квотою, у списку блоку «Наша Україна». «Ми вважаємо, — сказав він, — що вже достатньо поділилися своєю квотою і межею допустимого компромісу є 20 відсотків у виборчому списку блоку». Мало того, з'їзд звернувся до В. Ющенка з проханням включити держсекретаря Міністерства юстиції Олександра Лавриновича і народного депутата Рефата Чубарова до 20-відсоткової квоти глави блоку. З'їзд також вважає за необхідне включити Г. Удовенка до першої п'ятірки виборчого списку блоку «Наша Україна».

Крім того, партія висуває 86 кандидатів в одномандатних округах. І це будуть не обов'язково члени НРУ. Партія довіряє іншим "бійцям виборчого фронту" і рішуче позбавляється ненадійний своїх — за порушення партійного статуту з'їзд НРУ виключив зі своїх лав колишнього керівника апарату партії дніпропетровця Сергія Конєва, достроково відкликав Романа Василишина з політради і центрального проводу партії, а Дмитра Понамарчука зі складу центрального проводу.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Боротьба попереду, а вже рапортують

Всеукраїнські збори з'їзду Українського народного руху затвердили угоду про входження УНР до виборчого блоку «Наша Україна» і партсписок на парламентські вибори-2002. Авангард рухівського списку має такий вигляд: Віктор Ющенко, Юрій Костенко, Олександр Слободян, Іван Заєць, В'ячеслав Кириленко, Іван Драч.

Утім, загальний список «Нашої України» матиме зовсім інший вигляд. Як повідомив під час з'їзду лідер УНР Юрій Костенко в інтерв'ю журналістам, напередодні з'їзду підписано протокол між п'ятьма засновниками блоку — обома рухами, партією «Реформи і Порядок», «Солідарністю» Петра Порошенка та Віктором Ющенком про рівне представництво у виборчому списку. Таким чином, кожен із засновників отримає у списку блоку квоту в 20 відсотків. Решта партій, які увійдуть у блок, можуть розраховувати на місця у квотах В. Ющенка, «Солідарності» й «Реформ». За словами Ю. Костенка, з першою п'ятіркою «Наша Україна» ще не визначилася, але «більшість учасників блоку погоджується з тим, щоб до п'ятірки входили лідери чотирьох партій, а першим номером став В. Ющенко». Блок розраховує набрати 20—25 відсотків голосів виборців.

З'їзд УНР переобрав головою партії Ю. Костенка і схвалив пропозицію про проведення у другій половині січня 2002 року першого етапу об'єднавчого з'їзду руху. Однак це буде лише політична частина, а саме об'єднання двох рухів, які нині очолюють Г. Удовенко і Ю. Костенко, планується провести вже після парламентських виборів. З'їзд відвідав і Віктор Ющенко. На відміну від минулих парламентських виборів-1998, рухівці вбачають основну загрозу вже не в лівих партіях, а в «політико-економічних олігархічних холдингах, які десять років формували свій тіньовий капітал та потужні засоби впливу на виборця, ЗМІ та організаційні структури на місцях».

Хоча партійне керівництво й декларувало про чисельне зростання рухівських лав (сьогодні УНР нараховує майже 46 тисяч членів), не всі виступаючі на з'їзді підтримували такий «фанфарний» оптимізм. Скажімо, делегат від Донецька пан Таїцький визнав, що, на відміну від часів боротьби за незалежність України, нині через розкол руху багато українців сумніваються в його здатності вивести державу з кризи. Цей виступ підтвердив, що між керівною верхівкою партії та низовими осередками є серйозні розбіжності і тертя. Втім, наступні промовці вже не вказували на будь-які недоліки партійної розбудови і були 100-відсотково впевнені у перемозі на виборах.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Івана ФРОЛОВА (УНІАН).

Аграрники визначаться з виборчим списком у січні

Таке рішення ухвалив перший етап IV з'їзду Аграрної партії України, який відбувся в суботу в Києві. Другий етап IV з'їзду, на котрому вирішать питання формування виборчого списку, відбудеться 12 січня.

За повідомленням інформагентств, лідер блоку «За єдину Україну!», куди ввійшли аграрники, Володимир Литвин, відповідаючи на запитання про те, як розподілятимуться квоти партій у виборчому списку блоку, заявив: «Усі ми рівні, і це неодмінна умова об'єднання».

Прем'єр-міністр України, лідер Партії промисловців та підприємців, яка входить до блоку «За єдину Україну!», Анатолій Кінах підкреслив, що блок «формується на прозорих умовах». Він також висловив упевненість, що, враховуючи необхідність формування в майбутньому парламенті демократичної більшості, всі особисті амбіції «будуть вторинними».

Співпрацювати з іншими блоками і політичними партіями блок «За єдину Україну!» буде, «виходячи з програм та їхніх конкретних носіїв».

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311224.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України